UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Calepinus Ad librum

Calepino, Ambrogio

Venetijs, 1509

M ante A

urn:nbn:de:hbz:466:1-97861

Visual Library

uis poſuit q̄ ī vindemijs ruſtici vti ſolent. aut mihi ſeruabit
plenis in lyntribus vuas: p̄ſſaq; veloci candida muſta pede

Lyptote dici poteſt apud nos defectiua. Nam ab λεπτω qꝺ
deficio eſt deducitur. Figura eſt cum minus dicitur: ⁊ plus
intelligitur: vt apud Uirg. Quid prodeſt ꝙ me ipſe nō ſper-
nis amyntha ideſt libentiſſime amas.

Lyra inſtrumētū muſicū vbi quot ſunt fides: tot reſonant vo-
ces. απο του λυρειν. qꝺ ē canere. Hic poetę lyrici dicti ꝙ
ad lyrā ſua carmina cātabāt: ſtatuebaturq; eis chorus quin
quaginta virorū ac tauro donabanť. Et carmē ipſuȝ lyricuȝ.
Hāc eādē poetę chelym vocāt. Et lyra ſignuȝ cęleſte ē. Uar.
li. ij. de re ruſti. Hoc ſm aſtri exortū facio qꝺ gręci vocant ly
ram fidē noſtri. Lyra cedit quarto nonas februarij: vel ſecū
dū aliquos kalendis februarius ⁊ noctu quādo occidūt ter-
ga leonis vt Higinus ait. Ouid. Illa nocte aliquis tollēs ad
ſydera vultū dicet vbi ē hodie quę lyra fuit heri. Hāc lyram
effecit. mercyrius in mituleno mōte arcadię īde Orpheo tra
ditā dicūt. alij autumāt cōceſſaȝ orpheo ab appollune poſt re
pertā cytharā īterfecto orpheo muſę in cęlo lyraȝ collocaue-
re. alij dicūt eē lyrā Arionis Citharędi q̄ fuit tēpore Cipſelli
tyranni corynthiaci q̄ primus fuit omniū citharīſtaꝝ. a lyra
etiam cuius prima corripitur fit. Delyrus. a. um. pe. cor.

Lyricen pe. cor. q̄ lyra canit: cuius fig̃tionis ē ēt lyriſtes. Sido
nius. alceo potior lyriſtes ipſo. Sic. n. d̄r lyriſtes: vt pſaltes.

Lyſander lacedęmon homo factioſus qui odium totius gręcię
in lacedęmonios concitauit: ⁊ a thebanis occiſus fuit: qui ly
caonem regno expulit.

Lyſanias orator gręcꝰ alter fuit Arcas q̄ lycaonē regno expulit

Lyſias: orator iucundiſſimus de quo Quinti. Lyſius arcadicę
fluuius ad cuius radices eſt ęſculapij tumulus.

Lyſimacus macedo clarus Calliſthenis diſcipulꝰ. alter fuit vnꝰ
ex Alexandri principibus. Lyſimachiam vrbs helleſponti q̄
terręmotu corruit.

Lyſippus clariſſimus ſtatuarius qui ad ſexcenta decem opera
feciſſe traditur: quę ſingula arti claritatem dare potuiſſent.
Hic teſte Quint. ad veritatem optime acceſſit. Prop. Gloria
lyſippo eſt animoſe fingere ſigna.

Lytta: gn̄s vermiculi qui naſcitur in lingua canum. Hic ſi infan
tibus catulis eximiť nec rabidi fiunt: nec faſtidium ſentiunt.

M Tranſit per deri-
uationes in. n. d. vel t. vel. c. vel. q. ſeq̄n
tibꝰ vt tātū tādūdē. Idē idētidē. Eoꝝ
eorūdē. Nū nūcupi nūq̄s nūq̄; circun
quaq; tanq̄; nanq;. q̄q̄; quēq; quāq;
q̄cūq;. Similiter Am prępoſitio ſeq̄n
tibꝰ. f. vel. c. vľ. q. mutat. m. in. n. vt An
fractus ⁊c̄. Uide ī dictiōe Anfractus.

Macarius nomen viri proprium: ⁊ latine dici poteſt Beatus
macarius mos beatitudo.

Macedonia: regio a Macedone Oſyridis Iouis filio dicta ē.
Habȝ macedonia ab oriente tracū limitē. Ab occaſu ioniuȝ
pelagꝰ a meridię epiro termineť a ſeptentrione hȝ dalmatię
partem. Hęc teſte plynio. lib. xxxxj. ollim centum quinqua-
ginta populorum duobus inclyta regibus. philippo. ſ. ⁊ Ale
xandro. quendamq; terrarum imperio.

Macedo: pe. cor. Qui macedoniam habitat. Luc. lib. vj. Cum ti-
bi ſacrato macedo ſeruetur in antro.

Macedonicus. nica. nicū. poſſeſſiuū a macedonia. vn̄ mare ma
cedonicū qꝺ ē ęgęi pars: ⁊ īcipit a pallene mōte q̄ thracię fi-
nē facit. Extēdiť vſq; megarā quo iſthmos īterpoſitꝰ miſceri
ęgęū ionio n̄ ꝑmittit: Cuiꝰ littora a ciuitatibꝰ nomē accipiūt.

Macellū locꝰ quo venalia oīa q̄ ad victū humanū ꝑtinebāt cō-
trahebāť. Plau. in aul. Uenio ad macellū rogito piſces: indi
cāt caros: agninā carā: carā bubulā: vitulinā: cetū: porcinam
cara oīa. Cice. Si epicuri de voluptate liber corroſus eēt pu
tarē annonā in macello cariorē fore. Dictū macellū a Ma-
cello quodā viro q̄ in vrbe latrociniū exercebat quo dam-
nato cēſores hęmilius ⁊ Fuluius ſtatuerūt vt in domo eius
opſonia vendereńť redactis in fiſcū eius bonis. Alij macel-
lū dicunt ꝙ ibi fuerit hortus quē macellū a lacedęmonijs ap
pellatū ferūt. Et Iones hoſtia hortorum macellotas voca-
bāt. Donatꝰ a mactādis pecoribus deriuat. Sūt ⁊ q̄ a mace-
rādo dici exiſtimēt ꝙ pecora dū eo ducunť ibiq; teneńť ma
ceranť. vn̄ ⁊ macellū diminutiuū ꝓ macilento poniť. Lucil.
li. vj. Si noſtri nō magnus homo eſt naſutus macellus.

Macellarius q̄ macellū exercet nō ſolū carniū ſȝ oīum opſonio
rū: quin ēt panis ⁊ frumēti venditor: q̄ppe hęc oīa in macel-
lo venū dabanť. Uar. Duo ſūt ornithonis gn̄a. Unū delecta
tionis cā alterū fructus cauſa quo genere macellarij ⁊ in vr-
be quidam habent loca clauſa ⁊ rure maxime conducta.

Macer macra macrū a męrore fit: ⁊ exilē extenuatūq; ſig̃t. Uir
gilius heu heu q̄; pingui macer ē mihi tauſus ī aruo: Colu. li
bro ſecūdo. Nā vel pinguiſſima vel macerrima humo iaciť

Macies: macritudo ⁊ macor. extenuationē ſig̃ant Apul. vn̄ iſta
tā ſubita macies ⁊ tātꝰ pallor: pla. Oſſa atq; pellis: vt miſer
macritudīe. pac. cōpuſq; meū tali męroř erroř macoř ſonet

Macilētus plenus macie. Feſtus Macilēti macie attenuati.

Macreo macres: macer ſuȝ. a quo Macreſco. macer fio. Col. li.
vj. Dabimuſq; operā ne penuria cibi macreſcat pecꝰ. Uar.
Qui eaꝝ aſpectꝰ ad deſideriū macreſcē facit volucres īcluſas

Maceo maces macui idē qꝺ macro: a quo Maceſco maceſcis
macer fio. Colu. li. ij. Cōſtat arua ſegeſtibꝰ eius ſcilicet ordei
maceſcere. Uarro. Tū ꝓpter laboreȝ aſperanť ⁊ maceſcunt.

Macio macias macrum facio. Cuius cōpoſitum eſt Emacio:
quod eſt valde macio. Columella libro quinto. At certe ī or
dinarijs vitibus vtiq; obtinendum eſt: ne pluribus flagel-
lis emacientur niſi ſi futuris ꝓpaginibus proſpiciemus.

Macero maceras cā ad corpus referť ſig̃t attenuo ɔtero. ab eo
qꝺ ē macer. Hora. li. j. car. Qm̄ penitꝰ lētis macerer ignibus.
Pla. ī ca. Multos iſte morbus hoīes macerat: Cum aūt ad
aīmȝ ſig̃t affligo. Lact. li. vij. Nec ad oculos ſomnos accedet
ſȝ aīas hominū ſolicitudo ac vigilia macerabit. ꝓprie tamen
macerare ē mollificare vt fit cū q̄ppiā tamdiu ī aq̄ teneť do
nec tenereſcat. Ter. ī adel. Salſamenta hꝭ o ſtephanio fac vt
macereńť pulchre. Col. li. j. piſcinas duas alterū q̄ anſeribus
pecoribuſq; ſeruiat: alteraȝ in qua lupinum: vlmi vimina ⁊
virgas: atq; alia q̄ ſunt vſibus noſtris apta maceremus.

Macereſco maceratus fio. Cato de re ruſti. Frumēto curgulio
ne noceat neumures tangant lutum de amurca facio. palea-
rum paulum addito finito macereſcant.

Macro macras cuiꝰ ɔpoſitū ē Emacro: qꝺ ē valde macer fio.
Ply. li. xviij. Terram emacrari. hoc ſatu. ſ. milij exiſtimātes.

Maceria: ⁊ maceries paries ſiue murꝰ vel ɔgeries lapidū ī vnū
ɔpactoꝝ ſine cęmēto aut alio gn̄e ferruginis quo vinęę clau
di ſolēt. Ter. ī adel. Iube hāc macerię dirui. Uar. tn̄ aliter li.
iij. Quis ignorat ſepta emacerijs ita eē oportere ī leporario:
vt tectorio tecta ſint ⁊ ſit alta. Cato. ꝺ re ruſti. Macerias ex
calce cęmētis ſilice vti dn̄s oīa ad opus p̄beat. Qn̄q; Mace
ria d̄r membrana ſecundinarū quā alio nomine Steram ap
pellāt. Hiero. in Gn̄. Quare diuiſa eſt ꝓpter te maceria: Et
maceries dicitur macilētia. A fra. Si ille hoc nunc ſentit face
re illi ſatis vis quanta illius mors ſit maceries tibi.

Macto mactas īterficio. Lact. li. ij. Mactanť greges hoſtiarū.
Plau. ī Am. At ego certe crure excruciatū mactabo. Tractū
ē a ſacris vbi mactari oues dicunť q̄ īmolanť. Uirg. Et ni-
grā mactabis ouē. lucūq; reuiſes. Dictū ē aūt Macto: quaſi
magna auctoritas hoc ē augeo. Nā priuſq̄; victimā īmola-
rēt thus aut vinū ſuꝑ eā fundebāt. Un̄ mactū eē taurū dice-
bāt thure vľ vino cumulatā hoſtiā ⁊ magis auctā Hic Ma
ctare magna augere veteres vſurparūt. Ci. Ferūt laudibus
mactāt honoribꝰ ꝑ trāſlationē qn̄q; mactare poniť ꝓ malo
afficere ſeu male tractare. Plau. ī aul. Dotatę mactāt malo ⁊
damno viros. Qn̄q; ꝓ p̄cipitare. Actꝰ. Aut illoꝝ copias fun
dā ī campo: aut nauis veſtras mactabo ī mare. Qn̄q; ꝓ ho-
norare Plau. Tamē honeſte mactatū reducā domū. Qn̄q;
ꝓ verberare. vnde legimus de martyribus primo ⁊ felicia-
no. Extenderūt eos milites ⁊ virgis fortiter mactauerunt.

Mactus.cta.ctum.tam genitiuo q̄ꝫ ablatiuo ꝯſtruiť ⁊ vocatiuo
ſemꝑ:vt macte virtutis ⁊ virtute:ideſt magis aucte cumula
teqꝫ.Eſt aūt dictio que laudet ſimul ⁊ adhorteť : puerū quez
ꝓbitate creſcere videat Sanguinolentis etiā ex acie redeūti
bus dr̄.Mar.macte aī quē rar⁹ hꝫ moꝛūqꝫ tuoꝝ.Syl.libꝛo.
quinto.Lelius affať macte o venerāde pudici ductoꝛ macte
animi.Cice.macte virtute eſto.Hiero.Macte virtute: ma-
cte zelo fidei.Ply.in laudē aſtrologoꝛuꝫ.macti ait ingenio et
celi interpꝛetes rerūqꝫ nature capaces.Sta.lib.vij.th.macte
aio iuuenis ideſt ꝑfecte idolis vt exponit lutatius interpꝛes.

Machaon.eſculapij filius frater podalirij medicus clariſſimus
ache:latine pugna.

Machęrea.cū diph. Naꝫ grece μαχαιρα:latine ſicca:gladius
cultur qḋ nomē impoſitū ē a grecis qꝛ multo ſanguine ꝯma
culeť:Juu.Ames nomē victūqꝫ machere. Jnſtrumentū eſt
ad ſcindendū ſimul ⁊ vulnerandū.Apul.li.ix.de aſi. Cōmi-
nabatur ſeſe conciſurum eum machera fruſtatim.Quo ſer-
mone eius cōmonefactus hoꝛtulanus eripit ei ſpathan.

Macheropios:faber gladioꝝ quo nomie dictus eſt Demoſthe
nis pater ab officina gladioꝛū quā athenis egregiam multiſ
qꝫ artificibus ſeruis inſtructam habebat.

Macherophoꝛus ſiccarius gladium ferens.Ci.ad.Q.frēm.ma
cherophoꝛus centū ſequentib⁹ miros riſus nobis edidere.

Mactee dñr ꝑcioſa edulia.Sue.de Cali.mltı̄ venenatas macte-
as miſit.Mar.mactea neu.gn̄e ꝓtulit.ſꝫ te mactea ſola iuuāt

Machalaū nomē grecū compoſitū ex mache quod pugnam ſi-
gnificat ⁊ αλαος cecum ⁊ errantem. Oppidum in brixiano
agro inſubꝛium clade nobile.

Maccabeus cū duplici cc ⁊ diph.nomē barbarū quo vocati ſūt
illi viri foꝛtiſſimi apud ſacras litteras celebꝛatiſſimi.

Machina.pe.coꝛ.grece.μαχανη.mollitio inuentio. vnde me-
chanicus faber:ſeu opifex eoꝛū operū q̄ īgenio ſimul ⁊ ma-
nibus fiūt.⁊ mechanica ars fabꝛilis.vn̄ artes diuidūť ī libe-
rales ⁊ mechanicas.Aſco.machina dr̄ vbi nō tam matrie rō
q̄ꝫ manus atqꝫ ducitur : machina etiam dicitur inſtrumen-
tū quo moles aliq̄ facile quocūqꝫ volueris īpelli poteſt. Et
machinas bellicas vocam⁹ oꝑa fabꝛilia q̄bus ī bello vtimur.
Jtē ipa ꝯſilia q̄b⁹ decipere hoſtē conamur.machine vocāť.

Machinoꝛ imaginoꝛ:cogito ad reperiendum ⁊ fabꝛicandū taꝫ
bonū q̄ꝫ malū.Lac.li.ij.Nimiꝝ de⁹ vniuerſi artifex ſic illa di
ſpoſuit:ſic machinatus eſt vt per ſpacia celi diuina ⁊ admi-
rabili ratione decurrerent ad efficiendas ſuccedentiū ſibi tē
poꝛū varietates.An Archimedes ſiculus cōcauo ere ſimilitu
dinē mūdi ac figurā potuit machinari in quo ita ſolem lunā
qꝫ compoſuit vt in equales motus ⁊ celeſtibus ſimiles ꝯuer
ſionibus ſingulis q̄ſi diebus efficerent.Liui.lib.j.Confeſtim
tumo decem machinatur.Sal.Jam tum non conſulibus ſꝫ
pleriſqꝫ ſenatoꝛibus perniciem machinabantur.Dicitur aut
machinari:ab μηχαομαι quod eſt inuenio. vnde μηχα-
νημα inuentum ⁊ molimen dicitur.

Macra fluuius in appennino inter ligurum montes per lunaꝫ
ciuitatem in tyrrhenum mare influit.

Macri campi inter Bononiā ⁊ rauēnā per quos romam itur.

Macros grece latine longus a quo multa fiunt compoſita.

Macrocola pe.pꝛo. a longitudine dicuntur. Sunt enim eo no-
mine maioꝛes ⁊ longioꝛes charte quas modo regias voca-
mus.Nam ⁊ catullus regina chartam vocat.Et eadeꝫ oꝛigi-
ne ſunt pꝛotocola que foꝛmularij conficiunt.

Macrocoſmus.lōgus mūdus:microcoſmus paruus mundus.

Macrochir:longa manus.

Macrochera: tunica manicata. Lampꝛidius. macrocheras ex
purpura ad vſum ſuum reuocauit.

Macroceni:montes ab Jſtro flumine non longinqui.

Macrobius nomē viri ꝓpꝛiū latine lōgeu⁹ dr̄. Nā μακρος lō
gus ⁊ βιος vita dr̄ macrobij etiā populi ethiopie ſunt vltra
meroen vt inq̄t Solinus q̄bus dimidio ꝓtenſioꝛ eſt vita q̄ꝫ
noſtra iuſtitiā colūt:amāt equitatē:plurimū valent roboꝛe:
⁊ foꝛma pulcherrimi vltra hos populos deſerte inhūaneqꝫ
ſolitudines ſūt.Apud eos locus ē quo ꝑfuſa coꝛpoꝛa q̄ſi vn
cta niteſcunt:adeoqꝫ liquidus vt ne folia quidem ſuſtineat.

Macrologia longus ſermo.macrologeo multa loquoꝛ.

Macrocatalectos:dictio in longam deſinens.

Macrothymia:longanimitas.macrothymos longanimis.

Macrochronius:diuturnus.

Macula:turpitudo ac ſoꝛdes.Plyni.Fullones : eas maculas e
veſtibus tollūt. Qn̄qꝫ poniť pꝛo nota ſeu ſigno.vn̄ genitiue
note in coꝛpoꝛe note dicunť.Plau.in Cap.videnť illi macu
lari coꝛpus totū maculis luridis.Qn̄qꝫ ꝑ Jnfamia.Cicero.
cuius vt adoleſcentie maculas ignominiaſqꝫ pꝛetereā.Qn̄-
qꝫ pꝛo retis foꝛamine ſeu plaga quā vernaculo ſermone di-
cimus la magia.Jdē in ver.act.ſeptimo.Reticulū ad nares
ſibi admouebat tenuiſſimo lino:minutis maculis plenū ro-
ſe.Varo.li.tertio pꝛo reti poſuit. Septū totū grādibus ma-
culis integitur ne eo inuolare aquila poſſit:neue ex ea euola
re aues.Qn̄qꝫ macule dn̄r ſigna in marmoꝛe.Seneca epiſto
la.cxvj.Delectant nos ingentium macule columnarum.

Maculoſus:ſoꝛdidus īmundus.Plau. Soꝛdida ac maculoſa
facie.Jtem dicitur Varius ac notis plenus. Virg. Succin-
ctam pharetra ac maculoſe tegmine lyncis.

Maculo maculas ſignificat fedo turpo. Lact. libꝛo q̄nto Jnno
centium cruoꝛe maculantur. Hinc Commaculo maculas et
Jmmaculatus : qui eſt ſine macula.

Macticus:q̄ hꝫ magnas malas ⁊ hos patens.quaſi malucticus.

Madeo mades.madidus ſum.Ply.lib.viij.tergoꝛis galeaſqꝫ ī
penetrabilis pꝛeter q̄ꝫ ſi humoꝛe madeat.

Madeſco.is.hꝫ ſignificationē paſſiuā inataꝫ caloꝛe intrinſecus
ſumpto:vt ꝓpꝛie medeſcere ſit cū q̄s febꝛi vel laboꝛe ſeu po-
tione pꝛepotētis vini eſtuat:aut alter ſudoꝛē emittit. licet ēt
extrinſecus dici poſſit.Clau.li.iij.Largis tūc ībꝛibus oꝛa ma
deſcūt.Colu.li.vij.Stabulenť ſic eo loco ne humoꝛe made-
ſcāt vngule.Hic cōponiť ꝑmadeſco. qḋ eſt valde madidus
fio.Jdē li.ij.in id tempus cōuenit inter peritus rei ruſtice nō
eſſe arandum niſi ſi magnis vt ſit nonunquam ſubitaneis ī-
bꝛibus quaſi hibernis pluuijs terra permaduerit.

Madefacio is.balneo.Lact.lib.vj. Si focos odoꝛati ac veteris
vini ꝑfuſione madefacerint:madefio.hꝫ ſignificationē paſſi
uam extrinſecus:vt cuꝫ q̄s aq̄ alioue liquoꝛe balneať. Sue.
Cum decidiſſet in mare per ducentos paſſus euaſit ad pꝛo-
ximā nauem elata leua ne libelli quos tenebat madefierent.

Madidus.a.um.qḋ ē aliquo liquoꝛe reſperſum hinc ſemima-
didus.Colu.li.ij.Sed quādocūqꝫ arabiť obſeruabimus ne
lutoſus ager tracteť:neue exiguis nimbis ſemimadidus.

Madido.as.madidū ſeu balneaꝝ facio.Cla.li. ij. Jlle nouo ma
didātes nectare pēnas ꝯcutit: ⁊ glebas fecūdo roꝛe maritat.

Madifico.as.idē qḋ madefacio.Ply.lib.xxviij. Et ſi cōtra epi
phoꝛas feruentes oculoꝛū anguli ſubinde madeficenť effi-
cacius ſi cibo vinoqꝫ:ſi pꝛidie ea abſtinuerit.

Madoꝛ infuſio ipſa.Sal.li.tertio hiſt.Quaſi par in oppido feſti
nantia ⁊ ingeſterroꝛ erat ne ex latere noua. munimenta ma
doꝛe infirmarentur. Nam omnia oppida ſtagnabant redū
dantibus cloacis aduerſo eſtu maris.

Madaura : ciuitas in collimitio ſita getulie ⁊ numidie. A qua
Apuleius madaurenſis eſt appellatus.Ad hanc vꝛbem.ſcri
bit Aug.li.con.ſe contuliſſe cum adoleſcens eſſet diſcendaꝝ
ingenuarum litterarum gratia floꝛente ibi gymnaſio.

Madulſa.ebꝛius quia madidus ſatis vino ſit.

Madian:vꝛbs quedā ab vno filioꝛū abꝛaam ex cethura ſic vo-
cata q̄ teſte Hiero.ē trans arabiā ad meridiē in deſerto ſar-
racenoꝛū ꝯtra oꝛientē maris rubri.vn̄ vocanť Madianei:
⁊ madianea regio.Legim⁹ ⁊ filias ioab ſoceris moyſi filias
madian.Sꝫ hec alia ciuitas homonyma eius iuxta Arnoneꝫ
⁊ Ariopolim cuius ruine nunc tantūmodo demonſtrantur.

Meander cū diph.q̄ ⁊ Meandrus.fluuius phꝛygie ſiue Meo
nie ita ſinuoſus flexibus:vt ſepe credať ad fōtē reuerti. Per
phꝛygiā currit lydiāqꝫ diſterminat a caria.vnde Ouid.li.ix.
meta.eū phꝛigiū appellat. Nō ſecus ac liq̄dis phꝛigius meā
der in vndis. Stra. ſcribit quoniam multum accipiat li-
mi.⁊ vario impetu : modo ad hanc modo ad aliam adijciat

ripam. vñ obliquitates oẽs męandros veteres appellarunt. Cice. i Piſo: Scio quos tu męãdros q̃ſiuiſti. Eſt ẽt picturę gen⁹: qͦ feſtus neu. gñe. Męãdrũ declinat a ſimilitudĩe amnis męãdri. Uir. q̃ꝫpluria circum purpura męandro duplici me libęa cucurrit. Hoc ẽt nomine dictus eſt mons Indię.

Męnas cũ diph. genus piſcis. vide in dictione męna.

Męnas. adis. furioſa ſiue inſana dꝛ ab μαι νομαι. qͦ ẽ furere Fuerũt aũt męnades mulieres q̃ liberũ patrẽ ſp ſecute bacchi ſacra celebꝛãt paſſis capillis furentiũ moꝛe huc atqꝫ illuc curſitantes. Iuue. Crinẽqꝫ rotãt vlulãte pꝛiapo męnades.

Męnala pe. coꝛ. ĩtellectu ſingulare voce aũt plure ĩquit pꝛiſcia. Ad diom. docet ĩ ſingulare eſſe generis maſc. in plurali neu. Mons arcadię celſus. Uir. Pinifer illũ etiã ſola ſub rupe iacẽtẽ męnalus. Luc. li. tertio. Sicanias alpheus aquas tũc męnala liquit. Eſt ⁊ nomẽ vꝛbis. męnali⁹. a. um. qͦ ẽ ex męnalo. vñ a bacchus dict⁹ ẽ męnalios. απο του μαινομαι qͦ eſt furere ĩſanire. ſiue a męnalo lycaonis filio. Et Aper męnalius: quẽ hercules Eury. detulit. ſtepha. byzanti⁹ μαίναλος πολις αρκαδιας απο μαιναλου του λυκαονος καὶ οροςεςι και εν τῆ γαλατια κτισμα.

Męotis. pe. p. Gręce μαι ωτις. palus ſcythica in regione ſeptẽtrionali iuxta phaſidis oſtiũ frigoꝛe congelaſcens Ouid. lib. tertio. de triſt. Lõgioꝛ antiquis vꝛia meotis hyems. hinc piſces męotides ſeu męotici dicti qui in męoti capiuntur.

Męonia lydia ẽ regio minoꝛis aſię. vñ męones populi hoc vocatur regia exuſta. Nã ſicut ſcribit Strabo. Cineruleta ẽ in ſuperficie ⁊ tota arboꝛibus caret pꝛęter vitẽ Dionyſius ſcribit hanc regionẽ eẽ ſub altiſſima moli montis rupe ſitã ex q̃ pactolus amni ſe fluit hic męonius a. um. vñ homer⁹ dictus ẽ męonius. Mar. p lege męonio çãtatas carmine ranas. Dictus ⁊ meonides a patre qui meon appellabatur.

Męroꝛ. inquit Ci. li. iiij. tuſ. eſt. egritudo flebilis.

Męreo. es męſtus vide ĩ dictione. mereo. es. Caper. meſtus animo ſed triſtis vultu.

Męſtitia. ⁊ męſtitudo idẽ qͦ męroꝛ Quintilia. Doloꝛe atqꝫ animi męſtitia languens. Plau. Cur tanta męſtitudo obtigit:

Męſto. as. ⁊ męſtifico. as. męſtũ facio. Ambꝛ. li. j. offi. Cur non ego ẽt dicã ĩ qb⁹ eũ męſtificare poſſum: ab μοιρα ideo p ę.

Męro. as. męrentem ⁊ triſtem facio. Non męraret męrentem faceret vetus verbum.

Magar: pęnoꝛum lingua villã ſignificat. Unde ⁊ magalia villę dicunt quãuis magaria ſm Ser. dici debeat. cuius pꝛima p ducit. Uir. miraẗ moles ęneas magalia quondam.

Magidę menſe ſeu coquinarij inſtrumenti gen⁹ habetur: ⁊ panis ſeu oſſę genus quod magida quoqꝫ apellant.

Magia: fons ſicilię in agro ſyracuſano. Quo etiam nomine incantatio dici latine poteſt.

Maginoꝛ. aris. quaſi tarde conoꝛ nugoꝛ inquit feſtus.

Magirus. pen. pꝛo. latine coquus dicitur. vnde Archimagirus pꝛinceps coquoꝛum.

Magis aduerbiũ ſignificat plus deducitur qꝫa magnus ⁊ pꝛęter naturã alioꝛũ habet neutrũ nã comparatiua neutra vim aduerbij habent: vt validius ſanctius: maius vͦ nõ loco cuius dicimus magis a quo fit compoſitum. De magis: quod ſignificat valde magis: ⁊ pꝛo nimis a veteribus ponebatur.

Magiſtri a magis. ⁊ pꝛopꝛie artiũ p̃ceptoꝛes ſunt quãuis etiam ad omnes tranſferri poſſint q̃bus p̃cipua cura rerũ incõbit. Dicti magiſtri q magis cęteris poſſint: vel q magis q̃ꝫ cęteri diligẽtiã reb⁹ q̃bus p̃ſunt habere debent. hic magiſtri pagoꝛũ ſocietatũ vicoꝛũ collegioꝛũ dicũẗ: q̃ pagis ſocietatibus vicis collegijs pręſũt: magiſter eq̃tum dꝛ cui ſũma poteſtas erat in equites: addebaturqꝫ ſemper dictatoꝛi cui ſumma poteſtas in populum a quo ⁊ magiſter populi dicebaẗ ponitur quãdoqꝫ etiã magiſter p cuſtode. Terẽ. me filijs relinquunt quaſi magiſtrum. Et magiſter pecoꝛis cuſtos vocaẗ. Huius diminutiuum eſt magiſtellus. i. paruus magiſter.

Magiſteriũ: magr̃i dignitas ſeu offiñ. Nã magiſteria ſic a magiſtro videẗ deduci. quo mõ a miniſtro miniſteria. Sue. de Aug. Auus munipalib⁹ magiſterijs cõtẽtus abundante patrimonio tranquilliſſime ſenuit. ideſt officijs municipij ſui.

Magiſtro. as. moderoꝛ guberno.

Magiſtratus. tus. p deriuationẽ a magiſtris cognominaẗ q̃ imperia potentioꝛes ſũt q̃ꝫ pꝛiuati. Et modo ſignificãt eos q̃ in poteſtate aliqua ſunt cõſtituti vt ſũt cõſules pꝛoconſules: pꝛetoꝛes pꝛopꝛetoꝛes ⁊ alijs q̃ ciuitates ⁊ pꝛouincias regũt modo ipſam poteſtatẽ ſeu officiuꝫ. Cice. Nã iſtũ in vꝛbe magiſtratum gerebat. Et magiſtratuum alij maioꝛes: vt conſules cenſoꝛes pꝛetoꝛes. Alij pꝛeter hos dicebantur minoꝛes

Magmata pe. coꝛ. paſtilli ⁊ maſſę factę ex vnguẽtoꝝ fecib⁹ odoris gr̃a απο του ματειν qͦ ẽ terere ⁊ miſcẽ. vt inq̃t ply.

Magmẽtũ veteres dixerũt q̃ſi mai⁹ augmẽtũ ⁊ auxiliũ: q̃m augebãt numerũ hi q̃ accedebãt alienigenę vt adiumẽto eẽnt.

Magus dictio pſica q̃ apͦ eos ſignificaẗ ſapiẽs. Sic eñi pſę magis vocãt vt gręci philoſophos: latini ſapientes: galli druydas: ęgyptij pphetas ſiue ſacerdotes. Indi gymnoſophiſtas ⁊ aſſyrij caldęos a caldęa aſię regione. Apͦ nos vͦ mag⁹ ĩcãtatoꝛ ex officio vocari põt: nã cũ magi apud pſas potiſſimuꝫ deoꝝ cultui vacare ſolerẽt: ĩ tãtã poſtea aucta ẽ eoꝛũ vanitas vt nõ ſolũ obſeruatiõe ſyderũ futura p̃dicere ſꝫ artub⁹ q̃buſdã ⁊ maleficijs: ⁊ ſcire ſe oĩa ⁊ facere poſſe pꝛofiterenẗ. Hinc magicus. a. um. qͦ ad magum pertinet: vt Ars magica Suidas μαγεία και αςρολογια ευπο μαγουσ αιωνηρξα το οι γοι τοι περσαι μαγω υπο των εγχωρίων ονομαξονται και μάγους αι οι οιαυτοι.

Magnus grandis cuius comparatiuum eſt maioꝛ: ſuperlatiuũ Maximus: a quo multa componuntur.

Magna gręcia dicta eſt ea ps italię quę a Tarento vſqꝫ ad cumas eſt vl' vt Ply. li. iij. refert a locris italię fronte ad tarentũ vſqꝫ pꝛotẽditur: ſic dicta q multę magnęqꝫ ciuitates in ea fuerint a gręcis conditę. auctoꝛ Iuſti. lib. xx. Uirgili. Effuge cuncta malis habitantur męnia grais in ea habitauerũt. Architas pythagoꝛas parmenides ⁊ zeno pythagorici philoſophi ⁊ Ennius poeta. A q̃buſdam tota italia dicta eſt maioꝛ gręcia. Oui. in fa. italia nam tellus gręcia maioꝛ erat.

Magnũ ſocrũ: ⁊ magnã ſocram appellabat: vir vxoꝛis ſuę auũ auiãqꝫ. maioꝛ ſocer ⁊ maioꝛ ſocrus vxoꝛis pꝛoauus pꝛoauiaqꝫ appellabatur ⁊ ſic per ſingulos gradus.

Magnalia ſunt ingentia facta ⁊ admiratione digna. Hiero. in li. Exo. State ⁊ videte magnalia dñi quę facturus eſt hodie.

Magnificus q̃ magna facit Scribit Ariſtoteles. li. iiij. eth. magnificũ dici illũ q̃ ĩ magnis p dignitate ſumptũ facit qui circa publicã magnificentiã ĩpenſas facit honoꝛificas veluti ĩ ludis in rebus dijs ſacrificatis. ĩ edificijs. ĩ epulo publico: nõ q̃ ĩ ſe ipſuꝫ ſumptuoſus ẽ. Eſt ⁊ magnificẽs a quo magnificẽtia: q̃ ẽ vt Ci. inq̃t rerũ magnarũ ⁊ excelſarũ cũ aĩ ampla quadam ⁊ ſplendida pꝛopoſitione cogitatio atqꝫ adminiſtratio.

Magnifico. as. extollo. Ply. magnificat ⁊ vituli qui nundum hęrbam guſtauerint fimum.

Magnas. atis. ⁊ magnatus. ati. qui in populo magnus habetur.

Magnata: vrbs hibernię: a qua magnatę populi vocati ſunt.

Magnes. etis. generis maſ. genus lapidis ad ſe ferrũ attrahẽtis Dictus magnes ab inuentoꝛe in ida pꝛimũ repertus. de quo plyni. lib. xxxvj. Oꝛpheus αυτάρ ἔγωγε σησα λόχου κελόμαι σὲ λαη μἔναι ει εθεναγυνη ανδρος απο αλλοτριοιοι λεχος καὶ δωμα φυλασσοι.

Magneſia macedonię regio: theſſalię annexa. Abeſt ab Epheſo. ſicut Ply. lib. v. ſcribit. xv. mil. paſ. A qua magnetes qui ⁊ magneſij populi vocati ſunt Luc. lib. vj. Et magnetis aquis minyę gẽs cognita remis. Eſt ⁊ magneſia vꝛbs ĩ aſia apͦ q̃ꝫ Scipio aſiaticus. Antiochũ regẽ magna clade affecit.

Magog. nomẽ viri filij aphet pꝛopꝛiũ a quo vt ioſephus ait lib. j. magogę dicti ſunt: qui a gręcis Scythę dicuntur.

Maguderis vt pꝛiſ. lib. vij. inquit frugis. i. caulis genus q̃ naſcitur ex ea parte cuius radix ſirpis auelliẗ hãc caulẽꝫ laſerpitij quidã exiſtimãt. Plau. in ru. Seu tibi confidis foꝛe multam maguderim. Laſerpitiũ aũt hęrbã eẽ nõnullaꝫ arbitrantur vt Ply. liber decimonono teſtaẗ. Legiẗ ⁊ maguderis. Col. lib. vij. Facit ⁊ radix quam gręci vocant μαγυδαρην vulgus aũt

vulgus autem noſtra conſuetudine laſerpitium appellat.

Maieſtas a magnitudine dicta eſt. Eſt enī decus amplitudo et dignitas vel ppl'i vel ſenatus vel principis īperatoriſue: aut etiā priuati magni viri: vñ maieſtas crimē iuriſconſulti diffiniunt qd aduerſus ppl'z ro. vel aduerſus ſecuritatē eius cōmittit. Et rei maieſtatis dñr qui eiuſmodi crimē cōmittunt maieſtas quoqꝫ dea credita ē honoris ⁊ reuerētię filia: de q̄ Ouid. Donec honor placidoqꝫ decē reuerētia vultu corpa legitimis īpoſuere toris: hinc ſacra maieſtas q̄ mundū tēperat oēm. Quaqꝫ diu partu ē ędita magna fuit. Nec mora ꝯſedit medio ſublimis olympo aurea purpureo ꝯſpicienda ſinu.

Maiales: porci caſtrati. Uar. verres cōmodiſſime anniculi vtiꝗne minores q̄ꝫ ſemeſtres. Quo facto nomen mutant atqꝫ e verribus dicuntur maiales.

Maiores. intelligi pñt q̄cunqꝫ aui abaui, paui: ataui tritaui ⁊ añhos in īfinitū: ſicut minores q̄ etiā poſt trineputes futuri ſūt. Li. Ego meis maioribus v̄tute p̄luxi: vt ſi prius noti nō fuerunt: a me incipiāt hēre initiū memorię ſuę. Uirg. Hūc lętū tyriiſqꝫ diē troiaqꝫ, pfectus eſſe velis nr̄oſqꝫ huius meminiſſe minores. Nō ſolū minores hi dñr ſed etiaꝫ poſteriores et poſteri ⁊ nepotes: ſicut hi: qui añ nos fuerūt maiores ⁊ ſuperiores ⁊ patres ⁊ aui appellant. Et tā maiores q̄ꝫ minores in hac ſignificatio tm̄ pluralr̄ declinant: maiores magiſtratus ſunt ꝯſules penes quos faſces ſūt vel qui priores facti ſunt: maior p̄tor dr̄ vrbanus: minores cęteri: maiores flamines dicebant patricij gn̄is minores plebei: maior auunculus: aui ⁊ auię auunculus. Sic maior patruus: maior amica.

Maius mēſis a maioribus dictus eſt: qꝛ vt inquit Macro. maioribus ꝯſecrat⁹ erat quoꝝ ꝯſilio reſp. gerebat: ſicut iunius a iunioribus q̄ rē armis gerebant. Poſtq̄ꝫ enī romulus ppl'z romanū in maiores numeroſqꝫ diuiſit: vt altera pars ꝯſilio altera armis tueret in honorē vtriuſqꝫ partis hunc maiū ſequentē iuniū vocauit. Ouid. Hinc ſua maiores tribuere vocabl'a maio. iunius a iuuenū noīe dict⁹ adeſt. Sūt ⁊ q̄ maiū a maieſtate dea denoīatā velīt: qꝛ flamē vulcanalis lr̄is maijs huic deę rē diuinā fac. alij a maia mercurij mr̄e: ppea h⁹ mēſe mercatores oēs maię parit ⁊ mercurio ſacrificare ſoliti erāt.

Malus, fę. gn̄is arbor: cuius fructus eſt malū. i. pomū. Tractum nomē a gręco qui malū μηλον dicunt: vñ melimela: ⁊ hñt pe. pro. Hinc malinus. a. um. qd eſt materiatū ex malo. Col. lib. viij. Eſt etiam non ingrati ſaporis muria pręduratus: atqꝫ ita malinis lignis: vel culmi fumo coloratus.

Malus. maſ. gn̄is: arbor nauis: qꝛ inſtar mali fit in ſūmitate: vel quia cingitur quaſi quibuſdam malis: quorum volubilitate facilius leuantur vela ⁊ ſimiliter primā producit. Lucre. li. ij. Antēnas proram malos tonſaſqꝫ natantes.

Malus. a. um. prima cor. dr̄ qd opponit bono. Eſt enī gn̄ale nomen turpia ſil' ⁊ detrimentoſa cōplectens: vñ dicimus malū culpę qd male agendo cōmittit: q̄le eſt homicidiū furtum et hmōi: malū pęne qd deus ob mala cōmiſſa īmittit vt ē illud pphetiū: ego dñs creans malū. Dicimus etiā malū militem qui eſt ībellis: malū īperatorē qui eſt īprudens malū gramatici qui eſt rudis malū iudicē qui ē iniquus: malā faciē q̄ eſt deformis. Preterea malū ſumit, p labore afflictione ⁊ anguſtia. Uirg. Aſſuetūqꝫ malo ligurem. Et in pſalmis. Lętati ſumus p dieb⁹ q̄bus nos humiliaſti: annis q̄bus vidimus mala. vbi Hiero. Quāto magis in hoc ſeculo paupertate: inimicoꝝ pſecutionibus vel morboꝝ cruciatibus fuerimus afflicti: tāto poſt reſurrectionē in futuro maiora p̄mia conſequemur. Itē ſumit pro malignitate. Sene. Imbecillū in ſontēqꝫ dānare ſūmū eſt malū. Itē pro interiectione: pinde ac ſi diceremus proph nefas. Qui loquēdo mos p̄ iterrogatōeꝫ ⁊ honeſtus ⁊ vſitatus eſt. Hel. Quę malū rō iſta eſt: Ply. lib. vij. Quę malū iſta demētia eſt iterari vitā morte: Terē. in adel. Qd hoc malū īfelicitatis. In eundē ſenſum. Li. ad Atticū dixit. Qui mali: Aliqñ malū pro paruo: ſicut bonū pro magno Male aduerbiū mō ponit pro valde ſp in malā partē. Li. addebat ēt idqꝫ ad rē ptinere credebat ſcriptores illos male mulctatos. i. magna pęna affectos: mō pro paꝝ. Uirg. Heu male tū mites defendit pāpinus vuas mō, p incōmode: ſicut bñ, p cōmode: vt male habito. vñ habito: in cōpoſitione hꝫ vim negatōis: vt male ſan⁹: male fortis. Oui. li. iij. fa. Nōdū tradiderat victas victorib⁹ artes gręcia facūdū ſꝫ malefactore gens

Male audio ſig̃t alicuius maledicta ſuſtineo ſeu īfamor: vituperor culpor: ſicut bñ audio: laudor vt ſi q̄s de me male dixerit tūc recte dixero. Male vt de me audio. Cic. li. ij. In quo ego nō quo libēter male audiā: ſꝫ qꝛ ego cām nō libēter reliquo. Idē ad atticū. Hāc nōnulli amici. Apij ridicule interpretant qui me idcirco putēt bñ audire velle: vt ille male audiat.

Male cogito de te. ideſt male affectus ſum erga te: ⁊ malam habeo de te opinionē. Ouid. Non tñ ęneam q̄ꝫuis male cogitet odi. Cęlius. Et ipſe facile animaduerterem male eum de me cogitare: huic contrarium eſt bene cogito.

Maledico tibi: ⁊ maledico te a quo maledictū ⁊ maledicentiſſimus qui male dicit quantum poteſt ⁊ ſcit.

Malefacio tibi. Inde maleficus. fica. ficum., p pernicioſo. Sic maleficę mulieres incantatrices dicuntur ⁊ veneficę. Maleficę herbę: maleficę ſerpentes pro venenoſis.

Maleficētia ⁊ maleficiū dānū iniuria facin⁹ Cęſar. Finitimis imperauit vt ab iniuria ⁊ maleficio ſe ſuoſqꝫ prohiberent.

Male iudico. male cēſeo. male opinor declarat error meus.

Male mereor de te male tracto te: cuius ꝯ̄riū eſt bñ mereor.

Male opto tibi. male precor intelligit vitium eius de quo agit male volo tibi: odi te hinc maliuolus: ⁊ maliuolentia quę eſt voluptas ex malo alterius ſine emolumento ſuo.

Male vertere eſt in pernitiem vertere.

Malitia. p̄uerſitas q̄ v̄tuti ſeu bonitati ꝯ̄ eſt. Sene. In hoc ſūma bonitas: in illo extrema malitia. Frequēter āt ſumit, p verſutia. Ci. virtutis ꝯ̄ria eſt vitioſitas: ſic enī malo q̄ꝫ malitiam appellare quā gręci κακιαν appellāt nā malicia certi cuiuſdā vitij nomē ē vitioſitas oīuꝫ. Apd veteres ēt in bonū accipiebat. Plau. Te ciuē ſūma oī malicia. Eſt ⁊ alia malicia ex nā, pueniēs. Ply. qd mō cęli: mō terrę malicia facit. Uarro. Id ſępe accidit malicia ſoli īterduꝫ malicia dr̄ labor afflictio ⁊ anguſtia ſęculi vt ē in euāgelio. Sufficit diei malicia ſua.

Malignus a malus fit ⁊ is ē q̄ difficultatē ſui oñdit: h⁹ ē q̄ aſper difficilis inuidus auarus ē. Ply. hō malignus ⁊ inuidus: hic maligna via q̄ anguſta ⁊ ardua eſt. Uirg. Adituſqꝫ maligni maligna lux q̄ ſubobſcura eſt idē q̄le ſub incertā lunā ſub luce maligna: malignus ager: agricolis illiberalis ac minime ferax. Idē. Difficiles primū terrę colleſqꝫ maligni. Et malignus cōſuetudine dr̄ maliuolus ⁊ malus: a quo malignitas.

Maligno. as. ⁊ malignor depo. Hier. in p̄s. Sup pplm̄ tuū malignauerūt ꝯſiliū. Et iterū. qui malignant exterminabuntur.

Mala. ę. faciei pars q̄ ⁊ gena dicta qꝛ rotūdā ſpēꝫ mali p̄ ſe ferat Nā ē q̄ p̄eminet iter naſum ocl'os ⁊ buccā. Ply. īfra oculos malę hoī tm̄ q̄s priſci genas vocabāt. Ibi oñdit. pudor. Et primā, pducit. Uirg. tñ lib. iij. ge. eq̄no gn̄i malis tribuit cum ait: quo tpe glauci porthmiadę malis mēbra abſūpſere q̄drige. Et mala latine dr̄ ouis. vñ ⁊ malonomos. i. paſtor ouium.

Malicorium. putamen mali granati. Ply. li. xxiiij. huius aridis folijs vt malicorio coria perficiuntur.

Malobatra. vnguenta quę ex aſſyria afferebantur. vnde Hor. inquit Tinctos malobatro aſſyrio capillos. Hinc malobatratus hoc eſt malobatro capillos delibutus: vt eſt apud Sido. appollinarem ad leonem.

Malacus: latine molis. ελληνιςι μάλακος.

Malacia. ę. mollicia cū maris fluctus oīno q̄eſcūt ⁊ languēt neqꝫ vlla aura cōmouent: qd vulgus vitādi mali hoīs grā bonaciā vocat. Luc. pellaciā a pelliciēdo appellat. Subdola cū ridet placidi pellacia ponti. Silr̄. malacia eſt in grauidis ille languor ⁊ mollicies diſſoluti ⁊ cuncta faſtidientis ſtomachi. Ply. li. xxiij. malicoriū expetit ī grauidaꝝ malacia: ⁊ qm̄ guſtatu moueat īfantē. Id gręci κισσαν appellāt et κιτταν qd eſt vt Theodorus Gaza vertit picare a pica dictū: quoniā eiuſmodi aues varia ſolent appetere cū ſunt pręgnantes.

Malaciſſo. as. mollio ſubigo. Plau. Ah nimium ferus es malaciſſandus es.

Malaſſo.as.a quo cõmalaſſo quod eſt exerceo mature facio. Uarro in dolore adiaphoron eſſe quod philoſophia cõmolaſſet eam partem quę concuti cupiditatibus ſolet.

Malagma.atis.fomẽtũ cũ res dura ꝑ alterius admixtionẽ molleſcit ſicut emplaſtrũ. Nã malagmata ↄtuſa ⁊ ſuꝑ cutẽ iniecta abunde mollificãt a μαλαττο mollio: his molliũt apoſtemata ⁊ mature fiũt. Col.li.vij. Cuminũ ↄterit: eiq; adijcit exiguũ picis liq̃dę ⁊ axungię vt lentorẽ malagmatis habeat. Amb.li.j.of. Alliga ſenſum tuũ nõ ſit remiſſus ac defluus ne dicat de te. Nõ ẽ malagma apponere neq; oleũ: neq; alligaturam. Differũt aũt emplaſtra a malagmatis ⁊ paſtillis. Emplaſtra ĩponunt vulneribus malagmata integrã cutẽ inijciunt. Paſtilli aut illinunt aut alicui molliori ceratiõe miſcẽt

Malua herba quã grȩci μαλαχηρ. vocãt ab emolliẽdo vẽtre Mar. vetere lactucis ⁊ mollibus vtere maluis: duo eiꝰ gña poſuit Ply. q̃ folioꝝ amplitudie diſcernũt: ĩ ſatiuis maiorez grȩci malope alterã ab emolliẽdo aluo malachen dixere ſylueſtrem cuius foliũ grãdiuſculũ eſt ⁊ albȩ radices. Althȩam ⁊ ab excellentia effectus Ariſtalthȩaz αριστομ grȩci optimuz dicunt. και αλθαια malua. Dicitur etiam maluac maluacium: a malua fit maluaceus.a.um.

Malaca.ciuitas in hiſpania. Mar. Siga oppidũ e regione mallacam vrbem hiſpanię contemplatur.

Maleapte ĩdifferẽter ꝓmontoriũ laconię qͦ ꝑ q̃nquaginta milia paſſus in mare ꝓtẽdit vbi ꝑiculoſa ẽ nauigatio ꝑꝑ aduerſos vẽtoꝝ flatus: hic ẽ illud ꝓuerbiũ. Cũ ad maleã deflexeris domeſticos obliuiſcẽ. Uirg.li.v. Ionioq; mari: malȩeq; ſeq̈cibus vndis. Prop. ꝓbeat hoſpitio ſȩua malea ſuo. Dicta malea a maleo argiuoꝝ regẽ q̃ ĩ ea tẽplũ p̃l'chꝝ ↄſtruxit: qͦ maleoticũ appellauit. A malea fit maleatꝰ.a.uz. vt ſinus maleacꝰ

Malica vrbs theſſalię a q̃ ppl'i malices ⁊ mar̃ vicinũ maliacũ d̃r

Malta calx cũ arena ⁊ aq̃ vl' pix cũ cera mixta ⁊ hmõi ελινισι μαλθη λεγεται και μαλθακιξο το μαλακον ποιεω

Malleus.fabrile inſtr̃m: ꝙ res durat molliat: quaſi molleus. Ea enim quę dura molliuntur ad ignem vt malleis flagellent̃.

Malleolus dimi.a malleus.i. paruus malleus. Et malleolus teſte. Col.lib.iiij. d̃r nouus palmes vitis ĩnatus ꝓ̇oris anni flagello ſic dictus ab ipſius mallei ſĩl'itudine: vel ꝙ in ea pte q̃ decidit̃ ex vetẽ ſarmẽto ꝓminẽs vtriq; malleoli ſpẽz ꝓ̇bet ⁊ plãtatiõi aptꝰ ẽ: vl' ꝙ vt ait Ply. ſolebat capitulatꝰ vtriq; duo ſurculatꝰ ſeri. Et malleoli ſũt ſarmẽta illa q̃ ĩ aggeribꝰ ponũt̃ Sz ⁊ manipuli pte pice ↄtecti q̃ ĩcenſi aut in muros aut in teſtudines ad incẽdiũ faciendũ iaciunt̃ malleoli vocantur.

Malleolaris ⁊ hoc malleolare a malleolus fit. Col.li.iij. virgaz malleolarẽ non amplius q̃ꝫ ſex gẽmaꝝ eſſe conuenit.

Malleo.as. q̃ſi malle operor. vñ ⁊ malleator. Aug.lib.xv.ci.dei. Tabul cain erat ȩrariꝰ ⁊ malleator ȩramẽti ⁊ ferri. Malleatus.a.um. qͦ malleo factũ eſt. vñ malleati libri dñr vulgo ſtãpati. Ulp̃.xxij.ff. inq̃t. Sz perſcripti ſcripti nõdũ malleati vl' ornati vel quia paginę malleantur repaginande.

Maluuiũ. vas quo lauant̃ manus: ⁊ fȩminino gñe malluuię ſicut pelluuiũ ⁊ pelluuię quo lauant̃ pedes. Noniꝰ ẽt Trulleũ appellat: cuiꝰ orceolus aq̃manalis vocat̃ ꝙ eo aq̃ manãs in trulleũ effundat̃. At Ser. lebetẽ vaſculũ ĩterp̃tatus ẽ in quo aq̃ cadit cũ manus lauant̃ ab alijs pollubrũ etiam noĩatur.

Malanomus.pe.cor. paſtor ouiũ μηλα ouis νομος paſcuum

Mambre: mons iuxta hȩbron.

Mamers lĩgua oſcoꝝ dictus eſt mars detractiõe ſyllabȩ. Qui ⁊ manors ẽt appellet̃: mamertus p̃nomẽ oſcũ ab eo ꝙ hi martẽ mamertẽ appellãt. Apud Liuiũ. Mamertꝰ Aemylius dictator ex gente mamerta. Quidã dicũt Aemyliã gentẽ amamerto appellatã cui ꝑꝑ humanitatẽ ciuicã cognomen fuerit emylio. Grȩci.n. emyliã vocãt ſmõis lepiditatẽ atq; facũdiã

Mamertini. ppl'i cãpani: hi cum meſſanã colonos miſiſſent: ipſi quoq; mamertini potius q̃ meſſanẽſes ſũt vocati: ⁊ cũ ager eoꝝ vini feraciſſimus ſit: mamertinũ vinũ nõ meſſanẽſe appellatũ eſt. Mar. Amphora neſtorea tibi mamertina ſenecta. Si det̃ qͦ vis nomẽ hẽre p̃ot. Dicti mamertini a ciuitate mamertia q̃ a lacedȩmonijs ſubuerſa fuit: ꝙ meſſenij q̃nquaginta virgines lacedȩmones violare tentaſſent: ⁊ nõ cõſentientibus eas occidiſſent. Auctor. Hiero. cõtra. Ioui.

Mamma. papilla qua ⁊ vber d̃r. Iuue. Et nuda teneat venabula mãma: mãma quoq; grȩca dictio eſt: qua ſignificatur nutrix: ſeu vt quidã aiunt auia.i. patris ſeu matris mater: ſicut tata pater. Mar. mãmas atq; tatas habet.

Mamilla diminutiuum licet per ſimplex.m. ſcribatur. Iuuena. Illa recta facie ſtrictiſq; mamillis.

Mãmula. ſimiliter diminutiuum.a mãma.

Mammoſus.a.um. quod habz magnas mãmas. Mar. mãmoſas metuo: tenere me trade puellȩ.

Mãmeatus.a.um. idem quod mãmoſus. Plau. Cuius amicaz mãmeatam vidimus.

Mãmare ẽ mãmas ad ſuggẽdũ ꝓ̇bere. Aug. ĩ p̃s. interp̃tatione vȩ p̃gnãtibꝰ ⁊ mãmantibꝰ illis diebꝰ. Hinc mãmatus.a.um. vñ mãmatȩ tegulȩ ⁊ laxitate dictȩ ſũt q̃ balneis adhibentur.

Mamillare: amiculi gñs: quo mulieres mãmas tegẽ ↄſueuerũt

Mãmotreptus. qͦ ſignificet. Aug. in ĩterp̃tatione pſalmoꝝ declarat. Si eũ inq̃t quȩris imitari ⁊ ex illo pẽdere adhuc lacte vis nutriri ⁊ fies mãmotreptus q̃les dñr pueri qui diu ſugunt qͦ non decet. Et paulopoſt. Faciunt hoc nutrices mãmotreptis vt aliqua amara ponãt in papilis ſuis quibus offenſi paruuli ab ubere reſiliant: ⁊ ad menſam inhient.

Mamilia proprium nomen mulieris Telogeni filię: a qua mamiliorum familia eſt vocata.

Mamona nõ hȩbreoꝝ ſz ſyroꝝ lingua: vt Hier. ait diuitię nuncupant̃ q̃ de iniq̃tate collectȩ ſũt. Idẽ in pſalmoꝝ expõne: videtis ꝙ iniquus mamona ĩ iſto ſȩcl'o deficit. Aug. vͦ ſic: mamona vbũ latinũ nõ ẽ: ſz hȩbreũ cognatũ lĩguȩ punicȩ. Iſte enĩ linguȩ ſibi ſignificatõis q̃dã vicinitate ſociant̃. Qͦ punici dicũt mamon: latini lucrũ vocãt: qͦ hȩbrei dñt mamona latię diuitię vocãt̃. ſuidas tñ. μαμωνας χρυσος γηινος πλουτος ουχι ο εκ του σατανα αλλι ο περιττος και υπερ την χρειαν. q̃re penultima lõga ẽ: q̃r ẽ ω mega.

Mamurius faber ȩrarius laudatiſſimus.

Mamurrȩ: ſenatoria familia romȩ erãt ſz formijs oriunda.

Manceps qui aliq̃d a ppl'o emit ↄducitue: q̃r ſublata manu ſiḡt ſe auctorẽ emptiõis eẽ: q̃ idẽ prȩs d̃r q̃r tã dz p̃ſtare ppl'o qͦ ꝓmiſit q̃ꝫ is qui ꝓ eo prȩs factus eſt: ⁊ emptio mãcipi q̃ ſolẽnitate quadã fiebat adhibitis nõ minus q̃nq; teſtibus romanis ciuibus puperibꝰ ⁊ alio eiuſmõi ↄditiõis q̃ librã ȩneã teneret: emptor ita dicebat: hoc ego ex iure q̃ritũ meũ eẽ aio h̃ qͦ emptũ eſt hoc ȩre ȩneaq; libra. Deĩde libra ȩre ꝑcutiebat idq; es dabat a quo rẽ emptã accipiebat: ⁊ hȩc mãcipatio vocabat̃. Hinc ſeruus equus ouis aliaq; hmõi. mãcipia dñr ꝙ manu capiant̃: ſiue mãcupi emptione acquirant̃: cum cȩtera neu. mãcupi dicant̃ vt rex oñia iuraq; mancupes. Ci. appellat romanos publicanoꝝ p̃ncipes qui q̃ſtus ſui cã decumas redimũt a ppl'o ro. vñ a Suetonio dictũ eſt. Nõ negauerim iactatũ a q̃buſdã petroniũ patrẽ ⁊ regione trãſpadana fuiſſe mancupẽ operaꝝ q̃ ex vmbria in ſabinos ad culturã agroꝝ quot annis cõmeare ſolet.i. redẽptorẽ ↄductorẽq; ſeruoꝝ et operarioꝝ. Sciendũ eſt ꝙ mancipi ſiue mãcupi ĩdeclinabile eſt ꝑ oẽs caſus ⁊ gña q̃ꝫq̃ꝫ alij figurate dici velint in caſu datiui. Et mancipi d̃r ad nos pertinere qͦ ex ſub haſtatione emimus eſtq; ius. Ci. pro murena. Qui ſi in his repetundis quę mãcipi ſũt his ꝑiculũ ĩdicit p̃ſtare debet qui ſe nexu obligat.

Mancipio.as.pe.cor. q̃ſi manu capio: vt mõ dictũ eſt qͦ eſt obligo ſũmitto ⁊ ſeruũ facio q̃ꝫuis ſine libra ⁊ vbis ſupra poſitis Lac.li.ij. Spiritibꝰ ĩmũdis puris aĩas ſuas mãcipiãt. Plau. in cur. Alienos mãcipatis: alienos manumittitis: alienis ĩperatis nec vobis auctor vllus ẽ: nec vos met eſtis vlli. Hier. ĩ ꝓlo. tobię. Librũ vtiq; tobię q̃m hȩbrei de catalogo diuinarũ ſcripturarũ ſecantes his quȩ agrographã memorãt mancipарunt.i. ſubdiderunt. Huius compoſitũ eſt emancipo.

Manſiſterna aquȩ vrna.i. vrceus. Plau. in Bac. Effer manaſiſternam cum aqua foras.

Mancus ꝓprie manu eneruatus quaſi manu carens licet quandoq; pro debili ponatur ⁊ ad res etiã inanimatas trãſferat̃.

Li.de fi.bono.Sed etiam alterius tribus qui mancam fore
putauerunt ſine aliqua acceſſione virtutem.

Mancinus nomē viri:a quo mancinatus pro dānato ꝙ manci
nus inſignem domū habuit:quę eo interfecto publicata eſt.

Mādra ſpelunce cubile ⁊ receptaculū ouiū boū alioꝝq̄ hmōi.
Iuue.Et ſtātis ꝯuicia mādre eripuit ſōnū ꝯruſę:ꝓbus ſcri
bit mandrā eē vici hoſtiū vel flexū vel arectū aut breue ⁊vil
le ędificiū ꝙ anguſtet latitudinē vici:vel ingens vehiculum
quo trabes portant̄.μανδραμ λεγουσιμ ελληνες.

Mandragorę duo ſunt gn̄a:candidus qui mas:⁊ niger qui fę
mina exiſtimant̄.Ferunt malla auellanaꝝ nucum magnitu
dine.Mandragoram foſſuri ab auerſante vento cauent:et
occaſum ſpectant:vis eius in poculo ſomnifera eſt:ac etiā ol
fatu.Col.mandragorę pariat flores.

Mando.as.cōmitto:vt cū q̄d memorię mandat̄:ſiue īponit̄ cō
mittiturue vt memoriter teneat̄ ſiue ex ꝓpria memoria id ſi
at cū quit reperit̄ vel auditur ſiue ex ſcripto:memoria ꝓpria
Ci.li.iij.ad her.Qm̄ nuperrime dictū facile memorię manda
tur vtile eſt cū dicere deſinamus recentē aliquā relinquere
in aīs auditoꝝ firmā argumentationem.Ex ſcripto.Gel.me
morię mandatū Platonē phm̄ tenui admodū pecunia fami
liari fuiſſe.Et hoc mō mando ſignificat manu ſcribendo me
morię do:vt Ci.pro Sex.Hęc phama celebrant̄ monumen
tis annaliū mandātur poſteritati propagant̄ aliqn̄ ⁊ litteris
⁊ memorię ſil'q̄d mandat̄.Idē lib.xij.phili.Quid huic facias
qui hoc litteris memorięq̄ mandauit.Lac.lib.vj.O ingenia
hoībus indigna quę has ineptias protulerunt:miſeros atq̄
miſerabiles q̄ ſtulticiā ſuā lr̄is memorięq̄ mādauerūt.Lr̄is
⁊ memorię capere licet nō ſolū ſcripto id mandatū eſſe vt rē
ordine geſtā ipſi ſcriptores haberent ſ; ēt vt memorię poſte
ritati darent.Nā nō intelligi par eſſe cēſeo accipi lr̄is ⁊ me
morię dictū ex abundantia ſed ex diuerſitate rei.Aliter etiā
quid mandare pōt:vt Col.lib.iij.Semina q̄ recētiſſima ter
rę mandare ꝯuenit.Interdū mandare cōmittere:vt cū quid
faciendū datur qd̄ iniungere ſeu īponere ſeu cōmendare di
citur.Plau.in Cur.mandatū eſt mihi vt has tabellas ad eū
ferrem.Terē.in adel.Huic mandes ſi quid recte curatum ve
lis.Compoſita huius verbi ſunt.Amando.Admando.Cō
mando.Demando.Pręmando.⁊ Remando.

Mandatum ⁊ participium ⁊ nomen eſſe poteſt:participium:vt
mandatum eſt mihi apud Plau.Nomen vt apud Quintili.
mandata tn̄ tua fili perago.Et eſt proprię mandatū cōmiſ
ſio hoc eſt quod cōmittitur.Sal.C.malius ex ſuo numero le
gato ad martiū regē mittit cum mandatis hmōi.

Mandatarius cui dantur mandata peragenda.

Mando.is.mandi.ſcd̄m mandui:⁊ ſcd̄ȝ alios mādidi manſum
ſigt̄ dētibus ꝯficio.Hier.in geñ.Tolles tecū ex oīb⁹ q̄ mandi
pn̄t.Uirg.li.iiij.nō ad effectū ſ; ad actū retulit.Stat ſonipes
⁊ frena ferox ſpumātia mādit.Serenus vō ad effectū.Pur
gat̄ cerebꝝ māſa radice piretri.Dictū mādo a manu dando
ꝙ manu cibus ori admouet̄.queādmodū a manu ducenda
dicim⁹ māduco.Hui⁹ cōpoſitū ē remādo qd̄ ē rurſus mādo
rumino.Ply.li.x.Pōtici quoq̄ mures ſiti mō remandūt.

Mando onis.edax.qui aſſiduę mandit.Lucillus.Atq̄ omnes
mandonum gulę.

Manduco.as.idem quod mando.Cuius compoſitū eſt cōman
duco.Ply.lib.xx.Huius cucurbitę cōmanducatę ſuccus ſto
macho admodum prodeſt.

Manduco.onis.edacē ſigt̄.Hęc eniȝ oīa fere idē denotāt.Mā
dones:manducones:manduci:manſucij:comedones:come
di.Edones.Edaces.Epulones.Lurcones.Curguliones.Ga
neones.Heluones.Scurrę.Paraſciti.Gulones.Phagones
Liguriones.Nepotes.Catillones.

Manducus idē qd̄ manduco.Plau.Quid ſi ad lupos me man
duco locē:māduci effigies in pōpa antiquoꝝ īter cęteras ri
diculas ⁊ formidoloſas imagines ire ſolebat magnis malis
ac late dehiſcens ⁊ ingentē dentibus ſonitum faciens.

Manſutius a mandendo edacē ſignificat vt inquit Feſtus.

Mandibula ī q̄ dētes ſūt ſiti:q̄ ⁊ maxillas dr̄.Sūt āt duę mādi
bulę ſuperior.ſ.⁊ īferior:a mandēdo.Quo etiā noīe vocatur
gens in gallia aquitana auernis finitima ſicut ſtrabo ſcribit.

Manſum dentib⁹ ꝯtritum ⁊ ꝓprie dr̄ de cibo comeſto q̄ pueris
dat̄.Ci.li.ij.d ora.Qui oēs tenuiſſimas ꝑticulas:atq̄ oīa te
nuiſſima māſa vt aiunt nutrices īfantib⁹ pueris in os īferāt.

Manna.ros melleus matutinus.

Mane diei principiū cū dies clarus eſt:ab hoīe boni noīs.Ma
nū enī veteres bonū dicebant.Uñ dij manes.i.boni queād
modū ꝯ̄rio īmanes crudeles dicim⁹:ac minime bonos.Ut
ſicut ait Macro.ꝙ ab inferioribus locis.i.a manibus exor
diū lucis emergat.Uar.a manādo deriuat ꝙ cū ſole manat
dies ab oriēte.Uñ manij ⁊ Lucij qui nati ſunt mane et luce.
Uel ꝙ dij manes per oīa manare exiſtimabantur.

Manes boni dn̄r.Acron.Dij manes dij boni a manū qd̄ eſt bo
nū eſt.Antiq̄ aīum a corpore ſeparatū manē deū nūcupabāt
Apul.de Socratis dęmonio dicit.Manes aīę dn̄r melioris
meriti q̄ in corpe nr̄o genij dn̄r:corpi renunciātes lemures:
cū domos īcurſionibus īfeſtarēt laruę appellabant̄.Cōtra ſi
bonę fuerīt lares familiares.Ser.ꝑ antiphraſim ait manes
eē deos īferos:q̄r nō ſint boni.Idē dicit alibi eſſe aīas corpo
ribus exutas quę nondū in alia corpora migrauerint.Qñq̄
manes dn̄r pęnę.Uirg.Quiſq̄ ſuos patimur manes.

Manię.deformes ꝑſonę.Et manias laruas q̄s nutrices pueris
imputari ſolēt appellant.Medici maniacos vocant furoris
morbo laborātes qm̄ mania dr̄ inſania ⁊ furia.Latini meli⁹
qui inſaniā in furore diſtingunt qm̄ aliud eſt furere aliud in
ſanire.Idē mania dea larium mr̄ cui olim ſacrificabant.Et
manię dicebant̄ ficta quędā ⁊ farina in hoīuȝ figuras ꝙ de
formes ſint quas ēt maniolas appellabant.

Maniolę inſulę ex aduerſo indie extra Gangē in quibus tradūt
nauigia quę clauos ferreos hn̄t detineri nec vlterius ꝓgredi
ſinunt ne qn̄ lapis herculeus qui circa ipſas gignitur illa ad
ſe trahat.Eas tenent Antropophagi manioli dicti ſicuti ſcri
bit Ptolomeus libro ſeptimo.

Manius.ꝑnomē eſt eius q̄ mane natus ē:ſicut Lucius qui luce

Manlius.ꝓpriū nomē viri ꝙ manu ꝓmptus eēt.Neminē aūt
patricię familię hoc noīe vocari licuit:poſt eū manlium qui
gallos a capitolio depulit:ꝙ is regnū occupare conatus ne
catuſq̄ ſit.Fuit ⁊ cognomē eius qui carthaginē vicit.

Manare ꝓprie dr̄ cū aliquid ex integro ſed non ſatis ſolido per
minutiſſimas partes ſtillat.Tractū a gręcis q̄ μανον raruȝ
⁊ ſine denſitate appellant.Hinc manalē fontē dici exiſtimāt
ꝙ aqua ex eo perpetuo manet:⁊ manalē lapidē ꝙ ex eo ma
nare aquę videant̄.Alij manare a mane deducunt:⁊ de ſole
ꝓprie dici volūt cū orientis radij ſplēdorē iactare incipiunt.
S; frequētius ad aquā ⁊ ad humores refert̄.Per trāſlatio
nē ponitur pro deſcendere fluere ꝓcedere:⁊ hmōi:⁊ res quę
manat qñq̄ in ntō ponit̄.Uirgil.Tū gelidus toto manabat
corpore ſudor.Lact.lib.j.Quid mirū ſi ab hac gēte vniuerſa
flagitia manauerūt.i.ꝓceſſerūt.Qñq̄ in actō.Ply.lib.xiiij.
Arborū ſucco manantiū picem reſinā q̄ȝ alię orte in oriente:
alię in europa feruntur.Qñq̄ in abltō.Liui.lib.j.Cultrū ex
vulnere Lucretię extractū manantē cruore pręſe tenēs.i.flu
entem.Hiero.in lib.numeri.Tradet humū lacte ⁊ melle ma
nantem.Huius compoſita ſunt Emaneo ⁊ Permano.

Manus a manādo dicta ē ꝙ ex brachijs manet:vel ꝙ ex ea ma
nēt digiti.Et manus inſtr̄m ⁊ telū nauale dr̄ quo naues har
pagonib⁹ raptę tenent̄:a manus humanę ſil'itudine quā pe
ricles athenięſis(vt fert̄)inuenit.Hier.Ferres manus ⁊ vn
cos p̄parant.Liui.lib.j.in manib⁹ vr̄is q̄tus ſit Cęſar hētis.
Itē manus multitudo vocat̄.Uirg.Hic man⁹ ob p̄riam pu
gnādo vulnera paſſi.Itē ptās vt cū dicim⁹.Res in manu ē:
qd̄ non mō ſigt̄ in ꝓmptu eſt:ſ; ēt in ptāte.Inde Ulpia.teſte
manumiſſio dicta eſt datio libertatis.Nā q̄diu q̄s in ſerui
tute eſt:manui hoc ē ptāti ſubditus ē:⁊ manumiſſus a ptāte
liberatus.Itē manus capit̄ ꝓ ꝓboſcide elephanti.Nā hanc
manū vocant latini ꝙ ea in decerpēdo pabulo ꝓ manu vtat̄
elephātus.Cur lib.iiij.de elephanto loquit̄.Pręcipuę terri
bilis illa facies erat cū manu arma viroſq̄ corriperēt ⁊ ſup

ſe regentib⁹ traderẽt. Idẽ ĩ eodẽ. Copidas vocabãt gladios leniter curuatos falcibus ſimiles quibus appetebãt beluarũ manus. Nõnunq̃ pro ſcriptura manuũ. Quintil. lib. j. Cauſa caſſus. Ci. ⁊ Uirg. ſcripſerunt ſe manus eorũ docent.

Manicula diminu. ideſt parua manus. Plau. in rub. Due connixe manicule ⁊ ſucula.

Manum ꝯſerere eſt preliũ incipere ⁊ ꝯtendere. Sꝫ apud iureconſultos cũ de aliqua re diſceptatur in iure p̃ſente pretore ſiue ager ſeu q̃d aliud ſit manũ ꝯſerere dr̃ cũ manu app̃hendit rẽ de qua agiẗ. Qꝺ manus correptio ⁊ vindicatio ⁊ vindicia appellaẗ. Ad manus venire ſimil'r eſt prelium ſeu contentionẽ incipere. Plu. Itur ad manus: arma ſumuntur.

Manica pen. cor. pars veſtis q̃ manus teguntẗ. Uirg. Et tunice manicas ⁊ hñt redimicula mitre. Hinc manicata veſtis que manicas hꝫ: quas velut ꝓbroſas ⁊ femineas criminari dñr a poeta ꝙ priſci romani breues ⁊ citra humeꝝ deſinẽtes p̃mo portauerunt. Manice etiã dñr manuũ vincula: vt apud eundẽ. Manicas atqꝫ arcta leuari. Uincla iubet p̃amus. Sic cõpedes vocanẗ q̃bus pedes colliganẗ. Hinc per tranſlationẽ dñr vincula nauiũ. Luc. Aſt alias manice ligant tereteſqꝫ catene. Itẽ manice. thece ſunt ex ferro q̃bus brachia et manus ꝯ hoſtiũ iniurias muniunẗ. Iuue. Quale decus reꝝ ſi ꝯiugis auctio fiat. Baltheus ⁊ manice criſte cruriſqꝫ ſiniſtri dimidiũ tegmẽ. Et manice dñr q̃bus aduerſuꝫ vim frigoris manus muniunẗ. Ply. iunior: ad macrũ: ad latus notarius cum libro ⁊ pugillarib⁹ cuius manus hyeme manicis muniebanẗ vt ne celi quidẽ aſperitas vllũ ſtudij tempus eriperet.

Manuarius. a. um. quod ad manum pertinet. Gel. Hoc ere quaſi manuario collecto cenula parabatur.

Manuarie tunice que manicas habent.

Manuor. aris. furor. Acti. manuatus veſtem amice.

Manibus pedibuſqꝫ, puerbiale eſt: hoc ẽ oĩbus viribus. Terẽ. in An. Quem ſcio manibus pedibuſqꝫ oĩa facturum.

Manuleatus. a. uꝫ. idẽ qꝺ manicatus. Plau. ĩ Pſeu. manuleatã tunicã hoĩeꝫ hẽre addecet. Et manuleatã tunicã dicim⁹ manicas, plixiores hñtẽ: manicatũ hoĩeꝫ ĩdutũ tunicis manicat[is].

Manubriũ a manu capulus appellaẗ ꝙ manu teneatur.

Manipulus a manu fit: ⁊ ꝓprie ſig̃t manualẽ herbaꝝ faſciculũ quẽ manu q̃s app̃hendit metendo: vt in p̃s. Ueniẽtes ãt venient cũ exultatiõe portãtes manipulos ſuos. Interdũ ponitur ꝓ exigua militũ manu q̃ vnũ ſequiẗ ſignũ. Erat enĩ pars cẽturie ita dicta ꝙ ſub romulo pauper adhuc Romanus exercitus manipulos haſtis alligatos ꝓ ſignis gerebat: ⁊ in legione quidẽ erant. xxx. manipli. Dictus maniplus vt inquit Uar. ab eo ꝙ plures militũ manus iunguntẗ. Ser. docet manipulos eẽ ſigniferos qꝺ ĩperante Romulo cũ Romani ⁊ latini ſub vno centuriõe bellũ aggreſſuri eſſent maniplo herbe haſte illigato ꝓ ſigni vterenẗ. Uñ maniplaris dr̃ qui fert vexillum. Ouid. lib. faſ. pertica ſuſpenſos portabat lõga maniplos. Uñ maniplaris noĩa miles hꝫ. At Uege. lib. ij. ſcribit maniplũ vocari contuberniũ decẽ tñmõ militũ ſub vno papilione degentiũ: ab eo ꝙ coniunctis manibus dimicabant. Inde Comanipulones qui in eodem maniplo ſũt ⁊ Cõmanipulatio quibus vtitur Spartianus.

Maniplatim aduerbium: ſignificat per maniplos.

Manifeſtum dicitur quod eſt clarum ⁊ apertum quaſi ad manus foris ſtans. Manifeſto as palam facio.

Manifeſtarius. a. um. quod eſt notorium. i. quod manifeſtatur Plau. Capio fuſtẽ obtrunco gallũ ſurem manifeſtarium.

Mãſuetus mitis q̃ſi manu aſſuetus: ꝙ oĩa q̃ ſũt nã fera: manuũ ꝑmulſione miteſcãt. Uirg. ille manu patiẽs mẽſeqꝫ aſſuetus herili. Feſtus. Manſuetus neqꝫ miſericordia meſtus: neqꝫ crudelitate ſcęuus: ſꝫ modeſtia tẽperatus. Beſtie manſuete etiã placide ⁊ cicures dñt. Ply. Triſariã diuidit aĩates ĩ placido fera ⁊ ĩtermedia. Nã hyrũdines apes delphini nec placida ſunt nec fera ſed medie inter vtrunqꝫ nature.

Manſuetarij q̃ feras mãſuefaciunt. Lãpridius in helio. Habuit leones ⁊ leopardos quos edoctos per manſuetarios ſubito ad ſcꝺaꝫ mẽſaꝫ iubebat accũbare. Iul. firmicus. lib. viij. matheſeos. Septẽtrione oriẽte nati erunt mãſuetarij ferarũ.

Mãſueſco. is. mãſuetus fio. miteſco. Col. li. vij. Nã ꝑ h̃ blandimẽta triduo fere mãſueſcũt. Uar. lib. ij. de re ru. ꝓ manſuefacio poſuit cũ inq̃t. Sic ex aĩalib⁹ cũ ꝑꝑ eandẽ vtilitateꝫ q̃ pmũ ſylueſtria dep̃henderẽt ac ꝯcluderent ⁊ manſueſcerent.

Magones. dicti ſũt q̃ſi manu agones erãt enĩ mag̃ri forme puerorꝝ ⁊ mẽtiẽdi coloris, ꝓhe cullẽtes q̃ hoĩes vendebãt. Solebãt enĩ pueros puellaſqꝫ quo facilius vẽdi poſſent artificio quodã cõponere colorẽ. vt Quintil. inq̃t fuco ac verũ robur ĩani ſagina mẽtiẽtes. Ita mãcipia vẽdibiliora ⁊ p̃cioſora efficiũẗ. Mar. Milia ꝓ puero cẽtũ me mãgo popoſcit. Sue. ĩ domi. Caſtrari mares vetuit: ſpadonũ q̃ reſidui apꝺ mãgones erãt p̃tia moderat⁹ ẽ. Ply. Thymni ſanguĩe oblitos pueros pubeſcẽ negãt mãgones. Aliaꝝ q̃qꝫ reꝝ mãgones dñr q̃ merces poliũt atqꝫ ĩterpollãt vt pl'is vendãt. vñ Ply. Decuſſi fragmẽti paululũ qꝺ in lamina ferrea teraẗ efficaciſſimuꝫ experimentũ excuſant mãgones gẽmaꝝ. Nec mares tñ ſꝫ ẽt femine mãgones vocanẗ. Ply. Mango obſtetrix erat.

Mãgonizo. as. orno. cõpono. rẽ ad alliciendos emptores. Ply. li. xxiij. Succus radicis vitis nigre cũ eruo letiore quodã colore ⁊ cutis teneritate mãgonizata corpa. Trãſfert ẽt ad alia Sic eniꝫ orõ mãgonizata ⁊ forma ⁊ dom⁹ ⁊ reliq̃ dici pñt vt lenocinijs ⁊ fuco potiuſq̃ ṽitate allectẽt hodie ẽt mãgonizãẗ pãni ſiue linei ſiue lanei. Quin ⁊ equos mãgonizatos venire videmus: hos greci ab eq̃s cõponẽdis hippoconios vocant.

Mãgonicus. a. um. qꝺ ad mãgonẽ ꝑtinet. Ply. radix hiacynthi bulbacea ẽ ⁊ ĩ mãgonicis venalicijs pl'chre nota q̃ ĩ vino dulci illita pubertatẽ coercet nec ſinit erũpere. Sue. Neceſſario qꝫ ad mãgonicos q̃ſtus ſuſtinende dignitatis cã deſcendit.

Mangonium. artificiũ qꝺ ad res facilius vẽdẽdas adhibetur. Ply. Nec tñ in hoc mãgonio quicq̃ totum placet hic clune: alibi pectore tantũ gallinarũ laudans.

Manubie dicte ſũt ꝙ manu capianẗ ab hoſtibus. Eſt eniꝫ p̃da ab hoſtibus capta. Aſco ſcribit manubias p̃das ĩperatorũ ꝓ portione de hoſtib⁹ capta. Spolia quoqꝫ q̃ſita de hoſte nobili ꝑ deditionẽ manubias veteres dicebãt de q̃b⁹ qꝺ vellẽt facerẽt. Nã p̃da dr̃ corpa ipſa reꝝ q̃ capta ſũt manubie appellate ſũt pecunie q̃ a q̃ſtore ex vẽditiõe p̃de redacte ſũt. Dicit tñ quoſdã nõ ignobiles ſcriptores aut temere aut ĩcurioſe ꝑdã ꝓ manubijs ⁊ manubias ꝓ p̃da poſuiſſe: ſꝫ q̃ ꝓprie locuti ſũt ſicut. Ci. ĩ orõne de lege agraria manubias pecuniã dixiſſe. Eſt q̃nqꝫ vt iactus fulminũ manubie dicãẗ. vñ ait Sene. lib. ij. q̃onum. Ioui tres manubias dari quaꝝ prima monet. Scꝺa prodeſt. Tertia adhibitis conſilio diis ſemittitur.

Manumitto de ſeruo liberũ facio: manumiſſus liberatus a poteſtate. Nã quãdiu q̃s in ſeruitute eſt: manui hoc eſt poteſtati ſubditus eſt. Erãt aũt mos in manumiſſione: vt dñs caput aut aliud membrũ ſerui tenens diceret: hũc hoĩem liberum eſſe volo ⁊ mittebat eum e manu.

Mãtelũ ⁊ mãteluꝫ: ⁊ mãtele. is. cõpoſita dictio ex manus ⁊ tela q̃ſi mappa a manib⁹ tergẽdis. Eſt. n. linteolũ quo manus tergere ſolem⁹. Oui. li. iij. fa. Dixerat ad dextrã villis mãtele ſolutis. Plau. Nec his ſycophãtijs: nec fucis vllũ mantelũ obuiã ẽ. Dr̃ ⁊ mãtile ⁊ in plurimi mãtilia. e. diph. in. i. ꝓductaꝫ mutata ſicut q̃ro inq̃ro. Uirg. Tonſiſqꝫ ferũt mantilia villis. Nã vt Ser. inq̃t. Cõſtat maiores mappas habuiſſe villoſas mantilia ṽo a manibus añ lotis dicta: q̃uo Thorale a thoro. Sũt ẽt mãtilia q̃b⁹ mẽſe tegũẗ. Mar. Nobili⁹ villoſa tegũt tibi lintea citrũ orbib⁹ ĩ nr̃is circul⁹ eẽ pȏt. Rurſus mãtelia ſeu mãtela accipiunẗ ꝓ penule gñe quo ſe vt lorica muniunt

Mantica. pe. cor. nũmoꝝ receptaculũ ꝙ manu geraẗ poniẗ q̃nqꝫ ꝓ perula viatoria vt porphyr. ait cuius diminutiuũ ẽ manticula: cuius pars añ pectus: pars poſt tergũ degeriẗ pendet

Manticularius qui manticulas attractat vt furetur.

Manticularia dicuntur ea que in frequenti vſu habentur ⁊ q̃ſi manu tractant. Frequens enim ad manus tergendas vſus fuit mantelorum: vnde hec trahitur ſimilitudo.

Manticulor doloſe ago. Pacu. Ad manticulandum aſtu aggreditur: manticulatio aſtus ⁊ fraus.

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK PADERBORN

Manticora beſtia in india q̄ triplicē dentiū ordinē: ⁊ hoīs faciē
vna cū corpore leonino h;: humanas carnes maxīe affectās.
Mātua vrbs clariſſima ⁊ maronis Uirgilij pr̄ia ab ochno filio
Tyberis ⁊ mātus tyreſię thębani vatis filię q̄ poſt pr̄is iteri
tū ad italiā venit ↄdita fuit ⁊ a matris noīe mātuā appellauit
vn̄ Uirg. li. x. Jllę ēt pr̄ijs agmē ciet ochnus ab oris fatidicę
mātus ⁊ tuſci fili⁹ amnis q̄ muros mr̄iſq; dedit tibi mantua
nomē: ſ; an verꝫ ſit ꝙ vnq̄; in italiā venerit nolo nūc citare
pauſaniā: hellanicū: ⁊ grecoꝝ multitudinē magnā.
Mantiſſa additamētū qd̄ manu fit rei q̄ vendit̄. i. pauxillū illd̄
qd̄ adijcit̄ ponderi. Lucil. mantiſſa opſoniū vincit.
Māteū loc⁹ oracl'is dicat⁹. Ci. li. ij. de fi. Ut q̄ſi de māteo ꝓmant
mēdicamēta illa epicurea dolor ſi grauis: breuis ſi lōg⁹ leuis
Mantinea: vrbs q̄ poſtea Antigonia dicta fuit in adulationem
Antigoni eius q̄ philippo ꝑſę pr̄i curator regi fuit: ſ; poſtea
hadriā īperatoris iuſſu rurſus mātinea fuit appellata.
Mātia ελλινι νος λεγεται μεντεια και μαντυομαι
diuinatio vaticiniū: mātis diuinus vl' vates a māto Tyreſię
vatꝭ thebani: q̄ poſt thebanoꝝ cladē ⁊ ſuitutē ꝑmo ſub creō
te lebedon ⁊ clarij appollinis tēplū ī aſia ſtruxit. Jnde ī itālia
mātuā q̄ ex Tyberio rege thuſcię ochnū pepit q̄ ⁊ biāor q̄ op
pidū murꝭ circūdedit. A mātia ⁊ ↄpoſitiōes ſiūt Necromātia
hydromātia: pyromātia ⁊ alia hmōi quoꝝ pe. producit̄.
Maneo. es. ſi ſum. ſig̃t me ↄtineo: loco īſiſto. Ci. lib. offi. Cyrillū
quēdā ſuadētē vt in vrbe maneret: q̄nq; manere ſig̃t ꝑſta-
re. Uirg. manet impterritus ipſe hoſtē magnanimū operiēs
q̄nq; expectare. Plau. Ego hic te manebo. Uirg. lib. iij. Te
turne nefas te triſte manebit ſuppliciū q̄nq; futuꝝ eſſe. Cice.
cuius te factū ſicut curionē manet: hoc ē cuius factū tibi futu
rū eſt ſicut fuit Curioni. q̄nq; inhęrere fixū eē. Uirg Ma-
net alta mēte repoſtū iudiciū paridis q̄nq; durare perſiſtere
Ter. in ecy. Manere affinitatē hāc inter nos volo ſi vllo mō
vt poſſit qd̄ ſpero fore: huius cōpoſita ſūt: cōmaneo ſil' habi-
to. Hier. ad dama. Monachoꝝ circa cōmanētiū antiq̄ in me
ſurgit auctoritas. Emaneo. ex maneo a quo Emanſor: Emi
neo: a quo ꝓmineo ⁊ pręmineo īmineo. Remaneo retro ma
neo ꝑſiſto. Juſti. li. ij. Interea rex velut ſpectator pugnę cum
ꝑte nauiū in littore remanet. Ci. li. j. tuſ. S; fac vt iſti volunt
aīos non remanere poſt mortē. Et in Cato. Tm̄ remanet qd̄
virtute ⁊ recte factis ſis ↄſecutus. S; hoc ꝑ tranſlationē ma
gis. Permaneo ꝑſeuerāter maneo. Obmaneo diu maneo.
Mantiſcinor. ſignificat furor. Terē. in eu. Jn re perdita cum de
alio mantiſcinor atq; impendo.
Manſur. lignum rotundum loro circūuolutum: quod circum
agunt fabri in operibus tornandis.
Mappa. q̄ ſup mēſam ſternit̄: ꝙ manibus pēdeat dū ſumus in
mēſa. Ply. li. xix. Ardētes ī focis ↄuiuioꝝ vidimus mappas
ſordibus exuſtis ſplēdeſcentes igni magiſq; poſſent aquis.
Uilloſę āt apud veteres fuerūt in ꝑtio. vn̄ Mar. Nobilius
villoſa tegūt tibi lintea citrū. Legit̄ ēt Mappū neutro gn̄e.
A mappa vō fit diminutiuū Mappula.
Mapalia punica lingua: agreſtes caſę ⁊ furnorū ſil'es: vt inquit
Hiero. in q̄bus q: nihil ē ſecreti ſolet id vocabulū ſolute iu-
uētibus obij. Sūt enī q̄ſi rotundę cortes vt inquit Feſtus.
Marathon cāpus atticę: ſeu ciuitas diſtans ab athenis circiter
decē milia. Et morte icari regis īterfecti inſignis necnō ⁊ vi
ctoria Theſęi ex tauro ſupato: ſilr̄ ⁊ Miltiadis gl'ia q̄ cētum
milia ex darij perſaꝝ regis exercitu profligauit. Hic Mara-
thonius. a. um. vn̄ Thaurus marathonius dictus eſt q̄ apd̄
marathonem a theſeo interfectus eſt. Hic eſt Taurus ama-
tus a paſiphę quem hercules ex creta eo abegit. Eſt ⁊ oppi-
dum hoc noīe iuxta Tricorythum ⁊ Rhamnē vrbem in qua
clarum nemeſis templum fuiſſe memoratur.
Marathron. συντω. θ. οτι τομαρατρον λεγομεν την
ωαρ λατινοι φηνικυλον a nr̄is fęniculus appelletur.
Marathruſa īſula quędam: a copia fęniculi ſic dicta quę ⁊ Cla
zomenia dicitur.
Marceo. es. marcui putreo a quo marceſco putreſco. a macie
q̄m quę macię attenuata ſunt: facile putreſcunt: huius cōpo-
ſitum eſt. Emarceo. qd̄ eſt valde marceo a quo Emarceſco
Hiero. in gen̄. Tetigit neruum eius ⁊ ſtatim emarcuit.
Marcor putredo. Ply. Si ferri vel chalybis aliqua rubigo vel
panni marcor affuerit.
Marcellus nomen viri clariſſimi romani: proprium. Cuius ge
ſta ⁊ a plutarcho ⁊ ab alijs ſcripta ſunt.
Marcella: nomen mulieris romanę q̄ cū a mr̄e rogata eēt gau-
deret ne ſe nupſiſſe. Jta valde rn̄dit: vt amplius nolim.
Marcipor. marci puer. h̄ ē famꝪ'us. Sic pulipor lucipor ⁊ hmōi.
Marcōmani populi Germanię quos Cęſar: cum ariouiſto ger
manorum rege ſuperauit.
Mareotis idis. lacus in ęgypto: vt auctor eſt ſtrabo. Ply. etiā
aſſerit Mareotida partē lybię ęgypto ↄterminā appellari: ⁊
Mareotas ppl's in ea habitantes. Et mareotis pars epiri in
qua vinum optimum naſcitur. Unde mareotites vuę dictę
ſunt. Uirg. Sunt ⁊ mareotides albę.
Margęa. nomē fontꝭ apd̄ Ply. Quo noīe dicta ē vrbs in helide
Margarita. ę. ⁊ Margarites ⁊ margaritū in ntō declinari pōt
Hier. ī ꝑab. Jnauris aurea ⁊ margaritū fulgēs. Ser. declinat
margaris. idis. ⁊ idos. a cui⁹ gtō gręco latīe format̄ margari
ta Ply. li. ix. ſcribit margaritas naſci ī britānia ꝑuas ⁊ deco
lores. Tacit⁹ de vita Julij agricolę. Fere britānia aurū ⁊ ar-
gētū ⁊ alia metalla gignit: ⁊ ocean⁹ margarita ſ; ſuffuſca ⁊ li
uētia. Romāi margaritas appellauerꝫt vniōes ab eo ꝙ nulli
duo īdiſcreti repiāt̄: margaritā ⁊ lapillū gn̄ali noīe vocam⁹
Nā lapillus gēmaꝝ ⁊ margaritaꝝ cōe ē nomē ſubītelligitur
q; ꝑcioſus. Qd̄ ſi maiuſculi fuerint pręcioſi lapides dn̄r.
Margaritarij. negociatores mangoneſq; margaritarum.
Mare. aquarū ↄgregatio gn̄al'r d̄r. Et multę collectiōes aquaꝝ
vocant̄ maria ſicuti. Amb. li. hexa. inq̄t. Sicut enī ml'tę terrę
vt affrica hiſpania: thracia: macedonia: ſyria: ęgyptus: gallia
atq; italia ꝑ regionū appellant̄ vocabulis ⁊ vna ē terra. Jta
multa dn̄t ꝑ locoꝝ appellatiōib⁹ maria ⁊ vnū eſt mare ſicut
ait ꝓpha dicēs. Tui ſūt cęli ⁊ tua ē terra: orbē terraꝝ ⁊ pleni
tudinē ei⁹ tu fūdaſti: aq̄lonē ⁊ mare tu creaſti. Nā ⁊ oceanū
mare dicimus ⁊ tyrrhenū: ⁊ Adriaticū ⁊ Jndicū ⁊ ęgyptiū ⁊
pōticū ⁊ ꝓpōtidē: ⁊ helleſpontū ⁊ euxinū: ęgeū: Jonicū: athlā
ticū. Uide in dictiōe Oceanus. Una igit̄ gn̄alis collectio d̄r
mare eo ꝙ iugis vnda atq; continua ab iudico mari vſq; ad
Gaditani orā littoris: ⁊ ī mare rubrū extrema circūfuſo orbe
terraꝝ īcludit oceano ⁊ multe collectiōes maria nūcupantur
q̄m in diuerſis locis diuerſa ſūt noīa: q: vocabula aq̄s ex re-
gionum vocabulis adheſerūt: phacellus aūt in epigrāmate.
φευγε θαλασσια εργα βοων δε επι βαλευεχετλη
ειτι τοι ηδυ μακρις πειρατοι δειν βιοτης ηπειρο
χαριενεσι μακρος βιος ειν αλι δε ο υπος ευμαρες
εις πολιην ανδρος ιδειν κεφαλην.
Marinus. a. um. qd̄ mare incolit: vel quod eſt a mari: vt piſcis
marinus. Tranſmarinum aūt dicimus quod tranſmare eſt
vt tranſmarinę merces: ⁊ tranſmarinus triumphus.
Maritimus. a. um. pe. cor. qd̄ ad mare incolit: vel qd̄ ad mare ē
vel ad mare fit: vt ora maritima genus maritima: bellū ma-
ritimū. Maritimū ēt d̄r qd̄ ex mari: ſiue qd̄ maris ē Plau.
in ru. Fluctus maritimos. ⁊ Amb. piſces maritimos dixit.
Maris fluui⁹ Agathyrſaꝝ ī hiſtrū fluēs: marus mons thracię.
Maritus vxoris vir. ab eo ꝙ ſit maſ. Marito as viro trado: ſeu
aſſocio. Nā non ſolum de hoībus ſed etiā de alijs d̄r. Colu.
lib. iij. Sexto anno ſi iā videbitur firma maritabis hoc mo
do. ſ. ipſa arbor: ⁊ lib. v. ⁊ ideo maritandis arboribus nemo
minorem pedanea ſcrobem vitibus comparat.
Maritę dn̄r mulieres nuptę. Ouid. lib. ij. faſ. Dura cū ſorte ma
ritę reddebāt vteri pignora rara ſui. Hier. Tunica eius va-
ria atq; diſtincta in v̄ginib⁹ viduis ↄtinētib⁹ ac maritis: ſil'r
⁊ de arboribus d̄r. Ply. li. xiiij. Jā in cāpano agro ppl'is nu-
bunt vites: maritaſq; cōplexe atq; ꝑ ramos earū ꝓcacibus
brachijs geniculato curſu ſcandentes cacumina ęquant.
Mariſcus. gn̄s Junci: quē holoſchoenon gręci vocant hoc eſt
totum iuncum: ex eo fiunt tegetes et marinę naſſę.
Mariſcę ficus inſipidę. Mar. Jnfanti meli mela dato fatuaſq;

mariſcas: nã mihi q̃ nouit pungere chia ſapit. Ply.lib.xvij.
Cato de ficis ſerẽdis ita meminit. Ficos mariſcas ĩ loco cre
toſo ⁊ apto ſerito. Quidã dicũt mariſcas eẽ ficus q̃ ꝑpingue
dine aperiant: ſemẽq; oſtẽdãt. Col. Purpureęq; cęlidonię
pingueſq; mariſcę. Mar. Donaſti lupe rus ſub ĩde nobis le
git nec boletus hiare: nec mariſca ridere. Uñ ꝑ obſcenę libi
dinis morbo: qñq; ponit. Mariſcę eniȝ tubercula dñr q̃ cũ
vlcere ex turpi ↄfricatiõe circa ſedẽ naſcuntur ꝙ ſũt morbo
filia quẽ celſus ſycoſen. Juli⁹ ſycon grece vocãt ⁊ latine fic⁹
dr. Juue. Cędunt tumidę medico ridente mariſcę.

Margo filij extremitas q̃uis ẽt ꝑ cuiuſlibet rei extremitate. Di
cat: vt ꝑ ripa agri nõ culti. ⁊ ẽ gñis maſ. apud Ouid. li. j. met.
Lõgo margine dicẽtẽ fęminini apud Juue. Plena iã margi
ne libri. Hinc margineus. a. um. quod eſt in margine.

Mariandynorum regio in aſia ſita eſt bithynię cõtermina vbi
hercules cerberum canem tricipitem deuicit quem ferunt vi
rus euomuiſſe eamq; regionem infeciſſe.

Margiana regio aſię maioris: ĩclytę apcitatis vt inq̃t Soli. am
bitu ſtadiorꝫ mille q̃ngẽtorꝫ: difficilis aditu ꝑꝑ arenoſas ſoli
tudĩes: ĩ q̃ antioch⁹ antiochiã extruxit: vt li. xj. ſcribit ſtrabo.

Marius qui ſepties apud romanos ↄſul fuit. Hũc arpinatẽ fu
iſſe aiunt humili loco natũ nouũ hoĩeȝ aratorẽ q̃ in villa Ci
uernate vt inq̃t Plu. vitã diu vixit ruſticã plana ⁊ agreſtem
ꝑcul ab vrbanis mũdicijs: hic ꝑ ordinẽ primis honorib⁹ fru
ctus legat⁹ Metello ĩ numidia: criminãdo ↄſulatũ adeptus:
iugurthã captũ añ currũ egit: ĩ ꝑximũ annũ ↄſul vltro fact⁹
Cimbros in gallia apõ aq̃s ſextias: theutonias ĩ italia vicit:
deq; bis triũphauit. Uict⁹ a Silla mynturnis ĩ palude latuit
ĩuẽtus ⁊ ĩ carcerẽ ↄiect⁹ ĩmiſſuȝ ꝑcuſſorẽ gallũ vult⁹ auctate
deterruit. Acceptaq; naiucula ĩ africã traiecit: ibi diu exulta
uit. Mox cinana dñatiõe reuocat⁹ cęſis inimicis ſeptĩo ↄſu
latu vt q̃dã ferũt volũtaria morte deceſſit. Hic cũ in crurib⁹
varices hẽret ꝑbuit varicoſũ crus medico ſecãdũ ⁊ dũ ſecra
ret neq; ſuſpirans neq; ſupcilia ↄ̃hens ꝑtulit ſectõeȝ fixiſq;
oclis ſpectauit cruciabilẽ curatõeȝ. Cũq; medic⁹ alterꝫ crus
ſecare vellet minime aſſẽſũ ꝑbuit dicẽs. Curatõeȝ tãto dolorẽ
dignã eſſe non arbitror: habuit filiũ mariũ noĩe qui cũ eſſet.
xxvij. annorũ conſulatũ inuaſit quẽ honorẽ mater tam ĩma
turũ fleuit. Hic patri ſęuitia filiis curiã armatus obſedit: ⁊ ini
micos trucidauit tandẽ ſe iugulandũ prębuit.

Marmor gñis lapidis cui⁹ diuerſa ſũt gñã. Quoddã .n. albũ pa
rium dr a paro ĩſula. Siĺe ex liguria vehit q̃ð a loco cariẽſe
vocitat. Tale liguſticũ: oli lunẽſiũ lapidicinię dederũt. Aliõ
laconicũ q̃ð ẽ viride ⁊ cũcij hilari⁹. Aliõ luculeũ q̃ð fere atrũ
erat: quo delectat⁹ luculus illi nomẽ ĩdidit. Aliud ophites a
maculis ſerpẽtiũ q̃b⁹ diſtinguit nomẽ accepit. Aliõ porphy
rites q̃ð ẽ rubeũ cãdidis ĩteruenĩẽtib⁹ pũctis leucoſtictos vo
cat. Baſſaltẽ ferrei colorij ⁊ duriciei vñ nomẽ mutuat. Ony
chites ex arabię mõtib⁹ ẽ ex quo vaſa potoria ĩ germaniã ꝑ
ducunt. Alabaſtritẽ quoq; cãdidũ cauare ſolẽt admyrothe
cia: q̃m ĩguẽta ĩcorrupta ſeruare credit. Sũt ⁊ alia marmo
ris gñã q̃ breuitatis cã omitto. μαρμαρον δὲ λεγαμεν.

Marmoreus. a. um. q̃ð ex marmore ẽ: vt ſepulchrũ marmoreũ.

Marmoratus. a. um. q̃ð ſupficiẽ tm̃ ex marmore hȝ. Aug. ꝑs. in
terꝑtatiõe. Nã plerũq; audis diuitẽ dicẽtẽ: hẽo marmoratã
domũ quã relictur⁹ ſum. Uar. li. iij. de re ruſ. ſubſtãtiuũ vſur
pauit. Intrinſecus q̃ſi leuiſſimo marmorato toti parietes ac
camerę oblinuntur: ⁊ extrinſecus circũfeneſtras ne mus aut
lacerta ad repere ad columbaria poſſit.

Marra ferreũ ĩſtrm̃ q̃ð vulgo marracius dr. Col. li. xj. ↄtundat
marrę vĺ fracti dẽte ligonis. Juue. ne marrę ⁊ ſarcula deſint

Marpeſus. pe. ꝑ. mons in paro ĩſula. a quo marpeſius. a. um.

Mars apõ gẽtiles de⁹ credit⁹ dict⁹ ꝙ marib⁹ ĩ bello ꝑſit ſiue ꝙ a
ſabinis accept⁹ ẽ apõ quos mamers vocat a poetis mauors
dr ꝑ epẽtheſiȝ ꝙ magna ṽtat. Uĺ a gręco q̃ð ẽ αρης ares po
nit ĩterdũ ꝑ bello. Liu. Aliq̃ diu ibi marte ĩcerto varia victo
ria pugnatũ fuit. Eſt ⁊ mars nomẽ ſtellę deũ dicũt antiq̃: q̃d
ãt eẽt de⁹ ita ſcri. Juli⁹ pollux θε ουδὲ εἶναι δοξαζουσι
νε λληνες ζωον αθανατον λογικον τε λεὶ ουνοερον
ευ δὲ δαιμονια κακου παντος ανεπιδεκτον προ
οιτι κον κοσμουτε και τον ευκοσμο και τα λοιπα

Martius. a. um. q̃ð ad martẽ ꝑtinet: vt martia auis interdũ bel
licũ vt martia arma. Aug. li. iij. ci. dei. Nullo martio impetu
territi ſedarent inimici. Interdũ bellicoſum: vt marti⁹ ppĺs
Eſt ⁊ martius nomẽ ꝑpriũ vt in. q. martio qui iuſſus a ſena
tu aquarũ ductus anienis reficere nouã a nomine ſuo aquã
martiã appellatã cuniculis per montem actis adduxit.

Martius mẽſis dictus eſt primus anni mẽſis: q̃m romulus pri
mũ anni mẽſem genitori ſuo dicauit. Ouid. A te principium
romano dicimus anno primus de patrio noĩe menſis erit.

Martius cãpus romę dictus eſt: ꝙ marti ↄſecratus eſſet. Liui.
ager tarquiniorum: qui inter vrbem ⁊ Tyberim erat conſe
cratus marti martius deinde campus fuit.

Martia catonis filia minor fuit. Quę cum q̃reret ab ea cur poſt
amiſſum maritũ denuo nõ nuberet. Rñdit nõ ſe inuenire vi
rũ qui ſe magis vellet q̃ ſua. Quo dicto oſtendit diuitias ma
gna in vxoribus eligi ſolere q̃ pudicitiam.

Martius qui ancus cognominatus eſt q̃rtus romanorũ rex eq̃
tate ⁊ religione auo filiis: latinos bello domuit. Auentinum
⁊ martiũ montes vrbi addidit: noua męnia oppido circũde
dit: ſyluas ad vſum nauiũ publicauit. Salinarũ vectigal iſti
tuit. Carcerẽ primus ędificauit. Hoſtiã coloniam maritimis
cõmeatibus opportunã in oſtio Tyberis deduxit.

Martiacus. a. um. quod ad martem pertinet: hoc eſt ad bellum
vnde ſtipendia militum martiaca dicuntur.

Martialis ⁊ hoc martiale quod eſt natuȝ ſub marte ſtella mar
tialis vero ſubiectum eſt nomen viri proprium.

Marſpiter. pe. cor. q̃ſi martis pr̃: ſicut dieſpiter diei pater.

Marſia. regiuncula italię vltra piccenũ ſamnites ṽſus a marſo
circes filio a quo originẽ duxerũt dicta: cui⁹ ppĺi marſi ſunt
vocati nõ lõge ab vrbe. vñ marſica vina: nam maſſica ſunt e
maſſicis mõtib⁹ ſũt: ⁊ marſi alij ppĺi in ſchytia aut ait herod.

Marſupium: ſacculus nũmoruȝ: gręce μαρσυπιον. Cato de
liberis. Et quod perſpicuum eſt maiorem curã habere mar
ſupij noſtri q̃ vitę noſtrę.

Martyr: latinę teſtis dicitur: martyrium teſtimonium.

Marubij. marſorum populi circa facinum lacum dicti quaſi cir
ca mare habitantes.

Marrubium hęrba ſatis nota quę exulcerare veſſicam puta
tur. Gręci praſion. Alij linoſtrophon: quidam philopeda nõ
nulli philocharen appellant.

Marrucini populi in regione marſorum. Syl. lib. viij. marruci
na ſimul frentanis ęmula pubes.

Marmarica regio africę q̃ vt ptol. li. iiij. ſcribit ab occaſu termi
nat cyrenaica: a ſeptẽtriõe ęgyptiaco pelago: ab oriẽte ęgy
pto a meridie ꝑte libyes ĩ ea ſũt naſamões ⁊ libyarchę ppĺi.

Mas: dr qui nõ eſt fęmina q̃uis pro forti ⁊ magnanimo cuius
diminutiuũ eſt maſculus. Uar. Si nõ plus teſticulorꝫ offerẽ
dis q̃ in caſtrato pecore in apulia vincor nõ eſſe maſculũ ad
rẽ. A maſculus fit maſculinus. a. um. vt maſculinũ genus.

Maſculeſcere eſt maſculũ fieri. Ply. lib. xviij. Denſiore eniȝ ſa
tu maſculeſcere hoc eſt de rapis napos fieri.

Maſſagetes. ę. pe. cor. maſſagetę ppĺi ſcythici in aſia vltra ma
re caſpiũ. Luc. lib. iij. maſſagetes: quo fugit ęquo volucreſq;
geloni. Qui cũ ꝑ deſerta diſcurrunt ęquorũ ſuorũ ſanguinẽ
cum lacte bibunt apud hos ſenio confecti in fruſtra cęduntur
qui vero morbo intereunt feris deuorandi abijciuntur.

Maſſaniſſa. ⁊ maſiniſſa vtroq; mõ dicitur numidarũ regis no
men qui primo romanis hoſtis fuit: deinde amiciſſimus.
De quo. Ouid. lib. vj. Poſtera lux melior ſuperat maſiniſſa
ſiphacem. Et cęcidit telis haſdrubal ipſe ſuis.

Maſſicus pe. cor. mõs cãpanię optimi vini ferax: q̃ð ẽt maſſicũ
dr. ſyl. li. vij. maſſicus vniferis addebat noĩa glebis. Hor. li. j.
car. Et q̃ nec veteris pocula maſſici. Docet ſer. maſſic⁹ in pli
facere maſſica. Uirg. lib. vij. vertũt fęlicia bacco maſſica.

Maſſilia vrbs in narbonẽſi ꝑuincia. Cõſtat ĩperãte macedoni
bus Aſtyage: hębreis ṽo ſedechia circa ſcdaȝ ⁊ q̃dragefimã
olympiadẽ hãc fuiſſe ↄditã: ãnis añq̃ ṽgo pareret. ccccccxij.

poſt obitum dauid regis annis.cccclxxxiiij. Diruta deinceps
aphoceſib⁹ iſtaurata ē q̄ cyri tyrānidē fugiētes deſtituta grę
cia in hūc ſinū nauigarūt.Olī maſſilię ſtudia īgenuaꝝ doctri
narū adeo floruerūt vt romani ꝓ attica pegrinatione maſſi-
lioticū peterēt gymnaſiū ad diſciplinas capeſſendas. Plau.ī
Caſ.maſſiliēſes mores tāq̄ꝫ optimos ⁊ probatiſſimos dixit.
Ubi tuos q̄ colore mores maſſiliēſis poſtulas:hęc vini opti
mi ferax fuit.vñ Mar.Tu me maſſilię ponere vina potes.
A maſſilia fiunt maſſilienſis maſſilitanus. maſſileoticus.vñ
maſſilienſes viri:maſſilitana vina:⁊ maſſilioticū.hoſticum.

Maſſylia cū y. ḡco apḋ ḡcos ꝑ ſimplex.ſ.ſcribere.Sꝫ q꞉ latinis
pma pducit̄ nō abſurde ꝑ duplex.ſſ.exarari pōt:in hac ſylla
ba.ſy.pducit̄:ī ſupiori corripit̄.Luc.li.iiij.Et gēs q̄ nudo re
ſidēs maſſylia dorſo.Uir.li.iiį.hīc mihi maſſylię gētis mon
ſtrata ſacerdos ꝓuincia ē quā q̄dā Getulię ⁊ numidię mau-
ris vicinā dicūt:nec lōge abeſſe ab hortis heſperiduꝫ. Huius
gens neq̄ꝫ ephippijs vtit̄ nec frenis ſꝫ ſola v̄ga ꝯtēta ē q̄ꝫ agi
tet ęquos ⁊ moderet̄.Ab hac maſſyli:⁊ maſſylei ppl'i dicī ſūt
q̄ a poetis mō ꝑ mauris:mō ꝓ gētulis ponunt̄.Mar. audit̄
q̄ꝫtū maſſyla ꝑ auia murmur. Idē. Et maſſyleū virga guber
nat equū. Sūt ēt q̄ eos maſſulos vocitent.

Maſtiche.es.pe.co.teſte.Ply.li.xij.lachryma ē quā lētiſcus ar-
bor gūmi mō ſudat Sere. Rugaꝝ ſulcos lētiſci maſtiche ten
des.Idē pulleiū abrotonū nitide cū maſtiche coctum.

Maſtix.icis.pe.c.gn̄is fę.flagellū ſcutica μαστιγο flagello.vñ
hōeromaſtix:⁊ vgiliomaſtix διαμαστιγοσις diſflagellatō

Maſtigophor⁹ flagelifer ſeru⁹ ab alijs ſępi⁹ cęſus vel cędi dign⁹

Maſtigias dici pōt Uerbero:hoc eſt verberibus dignus Pla.
Crucior lapidē nō hēre vt illi maſtigię cerebrū excutiam.

Maſtrucę.veſtes quibus Sardi vtebantur. Plau.Maſtruca
tus ⁊ plenius puluere.

Maſtos ελληνικῶς μαστος αλλα κυριως τωνξωωμ la
tine mamma.vñ bumaſthos vua de quo ſupra hinc Tubuli
māmati ſeu māmę in balneis ⁊ fontib⁹ intelligunt̄:q̄s Uict.
li.vij.maſthos gręca voce noīauit. Athenis inq̄t ex eiuſmōi
locis ⁊ fontib⁹ maſthi vſq̄ꝫ ad ꝓtū pyrręū ducti ſunt ſalien
tes.Eas.Uar.lib.de re ruſ.papillas ꝯuertit. Caſſiodo.hube-
ra:quāto inq̄t pulchrius eſt Claudiā aquā ꝑ tot ſic ea mon-
tiū iuga lauachris ⁊ donib⁹ liquores puriſſimos fiſtulaꝝ hu-
beribus emiſiſſe.Erat ⁊ maſthos genus peculi.

Maſtuprari ſignificat manu tractando virilia rem veneream
peragere.Inde maſtupratores dicti.Quo verbo vtit̄ Mar.
maſtuprabantur phrygij poſt hoſtia ſerui : hoc eſt pręputia
ducebant.Nam e manu ⁊ ſtupro deriuatur.

Materia ſeu materies ē q̄ aliq̄d fit:vt mā libri mēbrana ⁊ atra-
mētū.Itē mā libri eſt hypotheſis ipa.Hor.Sumite materiā
vr̄is q̄ ſcribitis ęquā virib⁹:materia domus lapides calx li-
gna tegulę.Quapp nō īmerito materię appellatiōe ligna oīa
cōpręhēdunt̄ qḋ gręci υλην pariter ⁊ ſyluā ⁊ materiā vo-
cēt cū ligna dicāt̄ ſolū ea materia q̄ ędificijs apta ē.Liu.mul
tā materiā ceciderat miles.Col.li.iij.vocat materiē lignū qḋ
ē itra corticē.Quaſi cuneū ferreū inq̄t vel oſſeum inter corti-
cē ⁊ materiē lente dimitto ne lędas aut rūpas corticē.Idem
li.vi.materiā vocat palmitē q̄ de nouella naſcit̄ ⁊ in tenero
alligatus dependet.Itē materia fabrica lignaria dicitur.

Materiari⁹ faber lignarius:vel q̄ materiā p̄ſtat a materia cui⁹
noīe ligna ad fulciendū ędificandūq̄ꝫ neceſſaria idoneaue ſi
gnificant̄.Plau.in mili.ſi non nos materiarius remorat̄ ad
opus.Materiari ſignificat Lignari:a quo materiatio.

Materiale qḋ eſt materiā a quo māl'iter aduerbiū:vñ māl'r ali
q̄d ſumi dr̄ cū non forma rei ſed materia ſignificatur.

Mater a mā dici vr̄:q̄ in fętu materiā p̄beat.Nā ſemen pr̄is ꝑ
artifice eſt ⁊ formā p̄bet:mr̄ ſanguinē ex ſe pręſtat.ex quo fę
tus format̄.Aliqñ tñ mr̄ ꝓ nutrice ponit̄.Plau.vtrā cōple-
xus eſt.Ita forma ſimili pueri vt mater ſua nō iternoſſe poſ
ſet que māmā dabat neq̄ꝫ adeo mr̄ ipſa quę pepererat.

Mater familias.gtūs ḡcus ad imitationē gręcoꝝ q̄ fęmininorū
in a:purā deſinētiū gtōs in as.mittūt.Dicimus tñ ⁊ mr̄ fami
lię ⁊ mr̄ familiarū.Eſt aūt mr̄ familias vt docet. Gel.ea ſola
q̄ in mariti manu mācipioq̄ꝫ ē:qm̄ nō in matrimoniū tm̄:ſed
in familiā quoq̄ꝫ mariti ⁊ in ſui hęredis locū venerit.Feſtus
ſcribit nō aū matrē familię dici q̄ꝫ vi eius pr̄ familias appel-
let̄.Nec poſſe hoc noīe plures ī vna familia appellari ſꝫ vnā
tm̄ matrē familias dici.At iurecōſultus:matrē familias in-
q̄t accipe debemus eā q̄ nō inhoneſte vicit.matrē enī famili
as a cęteris fęmininis mores diſcernūt atq̄ꝫ ſeparāt ꝓide ni
hil intereſt nupta ſit an vidua:īgenua an libertina. Nā neq̄ꝫ
nuptię neq̄ꝫ natales faciūt matrē familias ſed boni mores.

Matrona dr̄ q̄ ī mr̄imoniū cū viro ꝯuenit:vt ī eo maneat ēt ſi li
beri ñ ſīt adhuc ſuſcepti.Quippe appellatōeꝫ hr̄e a mr̄is noīe
nō iā adepto ſꝫ cū ſpe ⁊ hoīe mox adipiſcendi:vñ ipm quoq̄ꝫ
mr̄imoniū vocatū eſt qm̄ ea ſpe vir ⁊ vxor ꝯiungunt̄ vt illa
mr̄ fiat.Hinc matronalia quę erant dies matronis feſti.

Matrimoniū eſt maris ⁊ feminę ꝯiugatio.Hinc matrimoniale
adiectiuū qḋ ad matrimonium pertinet Aug.lib.xiiij.ci.dei.
Quid concubitus ꝯiugalis q̄ ſecundū matrimonialiū pręſcri
pta tabularum procreandorum ſit cauſa liberorum:

Mater matrima illa dr̄ q̄ cum mr̄ ſit adhuc hr̄e matrē viuenteꝫ
ſicut pr̄imi ⁊ patrimes quorum patres viuunt.

Matercula.diminutiuum a mater.Hor.in epiſtolis.Dum pue-
ris omnis pater ⁊ patercula pallat.

Matertera:matris ſoror:quaſi mater altera.

Matruelis idē qḋ mr̄tera.Et matrueles dn̄r filij ⁊ filię mr̄terę

Matreſcere eſt matris ſimilē fieri.Pacu.Utinam nūc matreſ-
cam ingenio vt meum patrem vlciſci queam.

Matrix:fęmina quę fętus gr̄a tenet̄.Colu.Sint ergo matrices
robuſti corporis quadratę pectoroſę magnis capitibus: me
dici tamen accipiunt matricem pro vtriculo qui in fęminis
iunctus eſt veſſicę quę ad progenerandū apta eſt.

Matralia,matris matutę feſta.

Mateola.apud Plynium ⁊ Catonem.genus eſt marculi.

Mattheus:gręce ματθαῖος nomen viri proprium.

Matta:ſtorea ⁊ teges.q̄ fit cānabi līo iūco palma ſirpo aut ſpto
Oui.plauſtroq̄ꝫ morātes ſuſtl'it ī plauſtro ſirpea matta fuit.

Matheſis vl' mathema.atis.pe.ꝓ.οτι το μανθανω ρημα αυ
της εστι ο αλλο τετο δει κνυμι ως απο λλονιος και
σουιδας οθεν και μαθηματικοι λεγονται latine di
ſciplina dr̄.Inde mathematicus mathematica mathematicū
qḋ ē diſciplinabile:mathematici dn̄r q̄ mathemata ſiue ma
thematicas diſcipliās norūt.Ad diſciplinā.n.ſpectāt geome
tria:muſica:arithmetica aſtrologia.et e mathematicę ſcię:di
ſciplīe dn̄r:eo q̄ diſcāt̄ plāe ⁊ ꝑ demōſtratōeꝫ q̄ꝫdā pcipiāt̄.
phia vo logica cū alijs nō dn̄r diſciplię:q꞉ nō firmiſſima de
mōſtratōe vt ille ſꝫ rōne q̄dā ⁊ ſtudij īueſtigatiōe percipiūt̄
Al's mathematici vocāt̄ geneatlici aſtrologiq̄ꝫ ⁊ q̄ caldei vo
cant̄ quoꝝ ars eſt vt nāſ hoiuꝫ ex vult⁹ īſpectiōe ꝓnuncient.

Matelia:a matula fit:⁊ eſt aquarū vel vrinę vaſ. Plau.in am.
Nec tu poſtulas matellā vnā tibi aq̄ infundi in caput Mar.
diſpaream ſi tu pyladi p̄ſtare matellam dignus es.Gręci ſca
phium q̄ꝫuis ēt ad vētris excrementa accipi poſſit.

Matellio.diminutiuū.a matula ſiue matella.Uar.de vi.pa.Po
ſtularet trulleum matellionem peluum.

Matiatę:pilę ſaponis a matiacis germanię populis Mar.acci
pe:matiacas quo tibi calua pilas.

Matur⁹ a.um.p.ꝓ.ꝓprię de frugib⁹ dr̄ qḋ neq̄ꝫ crudū:neq̄ꝫ mi-
te:neq̄ꝫ caducū:neq̄ꝫ nimiū coctū ſꝫ in tpe tpatū ꝓuenit vt po
ma matura ꝑ trāſlationē ponit̄ qñq̄ꝫ ꝓ ſene:vt maturus hō
i.ſenex:⁊ pfectā ętatē hñs.Uirg.ęui maturus aceſtes.

Matura ętas.ſenilis:q̄ſi oīno pfecta ⁊ tp̄s ōbitū aſſecuta : qñq̄ꝫ
ꝓ graui ac ꝯſtāti.Et h⁹ mō nō ꝯponit̄.In alijs ſigtiōib⁹ hꝫ cō
poſita īmatur⁹ nō matur⁹.Aug.li.xxj.ci.dei.q̄s palee:ōdit tā
feruidā vi vt poma īmatura maturet̄.Pręmatur⁹ ō quo ali
bi:mature aduerbiū celeriter ſiue tēpeſtiue.Hiro.ī ge. Cūq̄ꝫ
mature ſurrexiſſet tulit duas vxores ſuas.Aliqñ ſigt grauit̄
Hīc maturitas:qḋ mō fructuū coctionē ſigt.Colu.Nos q̄q̄ꝫ
medicatā fabā ſic ꝯperim⁹ cū ad maturitatē pducta ſit min⁹ a
curguliōe īfeſtari.Ci.Sulp.Tñ h⁹ ſtudiū quotidie: quotidie
īgraueſcit:credo ⁊ ętatis ac prudētia:mō grauitatē modera-

tionẽq;. Idem iam ↄſtantis ętatis ⁊ ſenectutis maturitas.

Maturo.as.maturꝫ facio ꝑficio. Quintil. Nã ipſe eos nõdũ opinabar ſatis maturauiſſe q̃b⁹ ↄponẽdis vt ſcis paulo pluſq̃ biẽniũ ĩpẽdi. Sʒ h̃ ꝑ trãſlatõez ꝓprie. Ci.ĩ cato. Prio ẽ pacerba guſtatu deĩde maturata dulceſcit. Interdũ maturare eſt accelerare ita vt adhibeaṫ ĩduſtrię celeritas: ⁊ diligẽtię tarditas ex q̃b⁹ duob⁹ ↄ̃riis fit maturitas: vt neq; aliq̃d citi⁹ neq; ſeri⁹ fiat: h̃ vbũ diu⁹ Auguſtus duob⁹ g̃cis vocabul' exp̃mẽ ſolebat σπευδε βραδεως. quę ſignificãt accelera tardę vñ Uirg. q̃ſi ↄ̃ria ſeparauit maturare ⁊ ꝓperare cũ ait. Frigidus agricolã ſi qñ ↄtinet imber multa forẽt q̃ mox cęlo ꝓperanda ſereno maturare daṫ. vñ Mature fit qδ tẽpeſtiue fit. Idẽ. Maturare fugã: qδ eſt q̃ſi cũ maturitate.i.cũ tranq̃llitate ⁊ lẽtitudine diſcedite. Qũo dicimus matura iracundiã i.mitiga. Sal. videṫ ſimpl'r poſuiſſe pro ꝓperare cũ ait. Antonius Catilinam cũ exercitu ꝑſequi maturet. Sic Liui.lib.x. Inde comitiorum cauſa romã profecturus maturauit.

Matureſco.is.a matureo eẽ ↄuenit. Matureſcere ãt eſt maturꝫ fieri. Ply.li.xj. Cũ mella cęperint matureſcere abigũt fucos. Col.li.iiij. Nã ⁊ q̃ matureſcere ĩcipiunt tẽpeſtiue leguṫ: ⁊ q̃ nõdũ maturitatẽ cęperũt vuę ſiue diſpẽdio differũṫ. Hier.j. Joel. Mittite falces qꝛ maturuit meſſis.i.matura fcã ẽ hinc ſiũt cõpoſita. Ematureſco: ⁊ ꝑmatureſco q̃ ꝑfectionẽ act⁹ ĩdicãt. Gel.li.j. Dñs poſtea ſegetũ illaꝝ filiũ adoleſcentẽ vocat: ⁊ vides ne inq̃t hęc ematuruiſſe ⁊ man⁹ iã poſtulare. Col.li.ij Sʒ hoc idẽ ſemẽ cilicię ſyrięq; regiõib⁹ ipſi vidi mẽſe iunio iulioq; cõſeri ⁊ ꝑ auctũnum cum per maturuit colligi.

Matureſcere dꝛ hõ cũ nõdũ grauis eſt ſʒ iã incipit eſſe grauis. Et apoſtema matureſcere dꝛ cum non diſcutiṫ ſʒ perduciṫ ad maturitatẽ: vt vel frãgi ꝑ ſe: vl' feramẽto aperiri poſſit.

Matura.pe.ꝓ.a nr̃is aurora Leucothea a gręcis dꝛ: hoc eſt alba dea marina: dcã ꝙ matutino tpi ꝑ̃ſit. Hęc fuit filia cadmi noie Ino Athamãtis vxor. Hinc matutinus.a.um. vñ matutinũ tp̃s qδ mane fit: ⁊ tũc matuta auroram ſig̃t.

Mauors.q̃ ⁊ mars: ꝙ magna v̑tat. Uñ Mauortius.a.um.

Mauritania. africę regio extrema v̑ſus Gaditanũ fretũ ⁊ occidẽtalẽ oceanũ. In ea Anthe⁹ gigas regnaſſe dꝛ ab hercl'e vict⁹. Eſt ãt duplex. Cęſariẽſis a Cęſarea ⁊ Tigitana a ciuitate Tigi dictaq; ẽ maturitania α μαυρον qδ ẽ nigrũ: eũq; nigros hẽat colonos. Gignit ſinuas dracões ſtruchiões ⁊ elephãtes ei⁹ icolę mauri dñr. Maur⁹.n. nomẽ gẽtile eſt vt Gallus q̃ e gallia originẽ habeṫ. Mauritanus v̑o poſſeſſiuũ vt gallicus Dicimus ergo virum Maurum: ⁊ bellum mauritanum.

Mauſolus.pe.ꝓ. dictio triſyllaba nomẽ propriũ Carię regis: a quo mauſolũ dictũ ẽ ſicut in Ci. Ply. ⁊ Gellio lectũ ẽ. Mar. li.x. Repiṫ marmora ꝑua q̃dẽ ſʒ nõ ceſſura viator Mauſoli ſatis pyramidũq; lege ⁊ mauſoleũ: tetraſyllabũ nõ mauſeoleũ. Prop. Nec mauſolei diues fortuna ſepl'chri. Hoc ſepulchrũ arthemiſia mauſoli vxor: ędificauit ita egregiis opib⁹ vt ĩter ſeptẽ orbĳ miracl'a numereṫ. Attolliṫ ĩ altitudinẽ.xxv cubitis cingiṫ colũnis.xxxvi. Ab h̃ ſepl'chro oĩa ꝑ̃tioſa ſepulchra ex noĩe ei⁹ mauſolea dñr. vñ Sue. ſepulchrũ Cęſarũ appellauit mauſoleũ qδ extruxit Auguſtus. ſuidas ãt μαυσωλος αρχων καρων φησι δε αυτον θεοπομπος μη δενος απεχεσθαι πραγματος χρηματων ενεκα o auaritia ſi tũc vnius principis nunc dñã noſtri ſeculi.

Maxilla nõ ẽ dimi.a mala vt putauit Priſ. ſʒ mala a maxilla fit ꝑ detractionẽ medię lr̃ę vl' poti⁹ ſyllabę: ſicut docet. Ci.li.de ora.ad brutũ. Eſt ãt maxilla ĩ q̃ fixi ſũt dẽtes: q̃uis ẽt de ꝑte exteriore qñq; dicaṫ q̃ barbã emittit. Perſi. Tu cũ maxillis balanatũ gauſape pectas ĩguinib⁹ q̃re detonſus gurgulio extat. Hic maxillaris: ⁊ h̃ maxillare: vt dens maxillaris q̃ ẽ molarĳ. Ply.li.xxxij. maxillareſq; ita ſanari dẽtes ꝑ̃cipue putãt.

Maximus. ſuꝑlatiuũ a magn⁹: a quo fit aduerbiũ maxie: qδ qñq; ẽt ꝑ̃cipue qñq; ſępiſſime ſig̃t. Ci. lentulo: vel ẽt id ꝙ mihi maxie libet maxia veſtal' ea dicebaṫ q̃ dignitate reliq̃s anteibat: q̃les nũc vulgo abbatiſſas appellamus: maximus pontifex q̃ rex q̃ ad ſacra ⁊ religionẽ ꝑtinent cura hẽbat: vindex q; erat ↄtumacię ꝑ̃uatorꝫ magiſtratuumq;: maximus curio: cuius auctoritate curię oẽs curioneſq; regebãṫ: maximi annales ꝙ eos põtifex: maximus ↄſecraret: maxima hoſtia ouillis pecoris non ab amplitudine corporis: ſed ab aĩo placidiore: maxima multa erat triũ miliũ aſſium ⁊ viginti.

Maximates dicuntur primarij ciuitatis qui ⁊ ſummates: ⁊ primates ⁊ optimates vocantur.

Mazonomũ.pe.cor. gręca dictio qua lanx ſignificatur ad ferenda opſonia in menſam. Uar.lib.iij.de re ruſ. Alios videret turdos in mazonomo: poſitos coctos alios volitare circa feneſtras captos gręce. μαζονομον λεγεται.

M ante E

Meatus.us. vide in dictione meo.as.

Meapte.i.mea propria. Teren.in heau. Ita medij ament vt ego nũc non tam meapte cauſa lętor q̃ illius quam ego ſcio eẽ honore quo vis dignam.

Mecaſtor: iuſiurandum. quaſi ita me caſtor adiuuet.

Mechanichus.pe.cor. faber opifex eorꝫ operꝫ q̃ ĩgenio fiũt ac manib⁹ fiũt. απο της μηχανης qδ ĩuẽtõez ſig̃t. Et mechanica ars fabrilis. Uñ artes diuiduntṫ in liberales ⁊ mechanicas.

Mecęnas cũ.ę.diph. ꝓpriũ nomẽ thuſci eq̃tis clariſſimi ⁊ apud Auguſtũ potẽtiſſimi ad quẽ Uirg. ⁊ Hor. opera ſcripſerunt

Mecũ.i.cũ me vbi ꝑ̃poſitio euphonie cã poſt poniṫ: mecũ viuit i. familiaris me⁹ eſt. Interdũ mecũ ſig̃t ĩ ſrame. Ter. in Ecy. haud ꝓpterea te rogo vt hęc ꝓferã ſed vt tacita mecum gaudeam. Sic ſecum tecum nobiſcum ⁊ vobiſcum.

Mediſcuticus nomen eſt magr̃atus magni apud campanos.

Medęa nomẽ colchorꝫ regię crudelitate ĩſignis Oetę regis filię ⁊ Iaſonis vxorĳ. Hor. nec pueros corã ꝓpl'o medęa trucidet

Media regio ĩ aſia a medo medeę ⁊ egei athenienſiũ regis filio ſic noĩata: vt Solinus refert: qua medi ꝓpl'i dicti ſũt. Hos tñ Joſephus ſcribit a medeo taphet filio: dictos fuiſſe hęc regio: vt Ptol. inq̃t a ſeptentrione hyrcano mari terminaṫ: ab occaſu maiori armenię ⁊ aſſyrię a meridie ꝑſide: ab oriente hyrcania: ac parthia q̃ mõtib⁹ excludiṫ. Sũt q̃ mediã in duas partes diuidãt: quaꝫ alterã maiorã vocauere: alterã antropatiã. Maioris ecbatana fuere metropolis magna ciuitas. In media ſũt mõtes Caſpis meliori armenię ↄtermini.

Meduſa. fuit filia phorci ex cetho cõiuge q̃ vna cũ duab⁹ ſororibus. Euryale ⁊ ſtenone Gorgades ĩſulas ĩ oceano ęthiopico tenuiſſe ferṫ. vñ Gorgõis appellãṫ. Ei⁹ capilli ĩ angues a minerua ĩmutati ſũt: ⁊ q̃ illã aſpiciebãt ĩ lapides v̑tebanṫ. Quã ꝑſeus ꝑemit ex cui⁹ cruore nat⁹ ẽ pegaſus nr̃ ãt ſui. μεδουσα η και γαργονη κληθεισα περσευς ο δαναης και πηκου υιος διαλαχθεις πασας τας μυθικας φαντασιας ιδιαν βουλομενος εαυτω καταστησαι βασιλειαν καταφρονησε της του μυθου ⁊ ſubdit εκαλεσε δε γοργονη δια την οξυτητα της ενεργειας qui autem velit audire res nouas ⁊ inſolitas hoĩbus latinis: legat reliqua in ſuida ⁊ alijs ſcriptoribus gręcis.

Medius.a.um. qδ mẽſuratũ ęq̃liter diſtat ab extremis q̃uis ẽt mediũ dicaṫ q̃cq̃d ĩter duo extrema ẽ ẽt ſi nõ ęq̃liter diſtet. Uirg. Iã mediũ tenuere rates. Qñq; mediũ dꝛ cõi: vt in mediũ venit. In medio ſũt. e medio diſceſſerunt. Qñq; manifeſtũ Uirg. medioq; ex hoſte recepi. Qñq; ĩtercedẽs: idẽ ne q̃s ſcire dolos medi⁹ ve occurrere poſſit: ⁊ dꝛ modius ſm Priſ. a mõ hoc eſt a mẽſura. vñ ⁊ modius ⁊ orię cã medius mutauit. o.in.e. Uel dꝛ a gręco μεσος medius. Hic dimidius.a.um. q̃ſi per mediũ diuiſus: medietas media pars.

Medi⁹ fidi⁹ ↄpoſitũ ẽ ⁊ ſig̃are vr̃ Jonis fili⁹.i. hercules: qꝛ dia gręcę: nos iouẽ dicim⁹ fidiũ ꝑ filiũ: qꝛ ſępe ꝑ.l. lr̃a.d. vtebanṫ. Quidã exiſtimãt iuſiurãdũ eẽ: vt ſit ꝑ diui fidez: q̃ſi ꝑ diuini tpis.i. diei fidẽ. Alij ſic exponũt: ſcũs fidius ⁊ ſemi pr̃ dij fuerũt ſabinorꝫ quos domo demigrãtes in collẽ q̃rinalẽ cũ cętera ſuppellectile detulerũt: idq; numẽ v̑bis trinũ: re vnicũ eẽ dixerũt. Uñ lʒ tribus ipſis tẽplũ eſſet inq̃rinali colle dicatuꝫ vnius tñ ſci vocabulo appellabaṫ: obtinuitq; hui⁹ noĩs opinio ſanctitatis magnũ vim hẽre iuſiurandum quo in trino ⁊ vnico numine medium eſſe quis fidium affirmaret.

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK PADERBORN